

REDACȚIA
Deák Ferencz-utca nr. 20.
ABONAMENTUL
Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. 2 "
N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.
Pentru România și America
10 coroane.
Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nr. 20.
INSERTIUNILE
de un sic garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.
Manuscripte nu se
înapoiază.
Telefon oraș și comitat 502.

Naționalitățile.

(*) «Budapesti Hirlap» dela 3 Mai scrie un articol de fond despre — eșecul naționalităților în alegeri... Au fost adică în Dieta disolvată 11 deputați, iar în alegerile de acum ies biruitori în vre-o 30 locuri... Asta pentru kossuthiștii lui Apponyi înseamnă eșec.

Ce fel de logică mai au șoviniștii, Dumnezeu să-i mai înțeleagă.

De altfel din întreg articolul marelui ziar maghiar se vede tendința: ne prezintă bătuți numai să poată vesti cu atât mai mare zgomot, că țara-i — kossuthistă! Că pe toată linia au biruit 48-iștii!

N-avem nimic împotriva credinței celor dela «Budapesti Hirlap». Trebuie să îndreptăm însă erorile de fapt, mai ales, că ele sunt intenționate.

Se laudă adevărat organul lui Apponyi cu următoarele:

«Nici odată n'au fost alegeri mai libere și mai la adăpost de amestecul administrației. Ba în multe părți se aude plângere, că administrația ca *amică a vechiului sistem* a ajutat pe naționaliști».

Câtă perversitate! Doar prin *fapte* dovedim ticăloșiile și nemai pomenitele abuzuri administrative.

Cât despre afirmarea, că administrația «vechiului sistem» i-a părținit pe naționaliști, — zicem: Așa să-i ajute Dumnezeu pe kossuthiști în toate ale lor lupte!

Ziarele maghiare sunt însă în stare să afirme, că până și ticăloșia dela *Cehul Silvaniei* și dela *Dobra*, (unde oamenii vechiului sistem au amânat alegerea!) s'a făcut în interesul — Românilor!

Dar să mergem mai departe.

«Budapesti Hirlap» mai scrie:

«E caracteristic că n'a fost o singură alegere în care o parte însemnată a alegătorilor români să nu se fi grupat în jurul candidatului ungar. Ba în cercul *Chișineului* publicistul partidului național român *Russu Șirianu* a fost trântit de-a dreptul de majoritatea românească».

Și aici numitul organ falsifică lucrurile. Dintre 1300 alegători români, deputatul kossuthist al *Chișineului* nu se poate lăuda cu mai mult de vre-o 110 voturi românești date și acestea în urma presiunilor domnilor archiducele Iosif, conte Wenckheim și alți mari proprietari, cari au pământ dat în arendă precum și a corupțiunii ticăloase dela Cinteiu și a arestării volnice din Socodor.

Se pare însă că «Budapesti Hirlap» nu vrea să știe de cele 1100 voturi *ungurești* din satele curat maghiare, numai ca astfel să prezinte cercul ca *românesc* și pe Români aderenți ai politiceii lui — Kossuth... Nainte de alegere însă ce vuiet nu făcuseră ziarele maghiare și în decursul alegerii administrația «vechiului sistem» cu câtă putere a lucrat pentru a nu lăsa «această

cetate a maghiarismului pradă — Valahilor!»...

În interesul tesei ce susține — iar acum se susține cu putere tesa că țara e kossuthistă — presa maghiară trece însă peste adevăr și fapte ca și cum ai sufla în palme.

Zădarnic se bucură însă de «eșecul» nostru. Prin asta nu va turbura bucuria ce o simțim că din alegerile încheiate naționalitățile s'au ales cu de trei ori mai mulți deputați ca în trecut.

Alegerile la sași. Simptome interesante să ivesc la sași. Pe acești concetățeni ai noștri i-a ajuns în timpul din urmă mare dragoste pentru unguri. Am înregistrat discursul dlui Karl Obert. Acum ne vine un discurs și mai agresiv pentru Români: al deputatului de *Ghimbav*, dr. Karl Schmidt.

«Deși suntem mai slabi (decât ungurii), zice, suntem aliații lor necesari cari au *menirea de a fi în părțile locuite de noi zidul apărător al poporului unguresc față de invazia tot mai agresivă a românilor*».

Noi nu vom răspunde la aceste cuvinte decât cu o singură observație: Slabă nădejde pe unguri cu astfel de ziduri, când noi am izbutit până acuma deja să le spargem în multe locuri, și batem cu multă putere cetatea întreagă.

Ceea ce-i însă mai însemnat sunt două alegeri, cea dela Hărman și din cercul al doilea al Brașovului.

În urma prieteniei celei mari pentru unguri, în acest cerc dl dr. Hinz, candidatul oficios al sașilor a fost scos din cercul Ghimbavului prin concurența unui kossuthist. Iată raportul voturilor: Tagány 246, Copony 232 și Hinz 23.

A doua alegere este cea dela Brașov unde sașii au cedat de bună voie, înainte de a intra încă în partidul andrássyst, un cerc secretarului de stat Sztéryny.

După alegere a urmat un banchet. Iar cele mai scârboase tamăieri s'au petrecut aici din partea sașilor la adresa ungarilor. Mirați ne întrebăm, oare acesta-i Brașovul cel vechi, al sașilor verzi intransigenți? Sărmane Lutz Korodi, care mânăci până în străinării, pe când acasă la tine Lurtzii înving pe toată linia...

Asentările. Comandele militare fac toate pregătirile pentru asentare pentru 15 Iunie până în 25 Iulie. Asupra sorții celor născuți în anul 1882, cari erau anul trecut de clasa a III, va hotărâ parlamentul

Alegerile în Croația. Partidul național croat, atot stăpânitor până acuma, a fost înjumătățit. Din 55 de mandate, au câștigat partidele opoziționale 30. Resoluționiștii, prietenii Maghiarilor dela adunarea din Fiume au câștigat 14 mandate. Maghiarii se bucură de căderea partidului național deși de fapt aceștia au fost cei mai maghiarofili, iară toți ceilalți sunt Croați înainte de toate.

Demisia lui Andrássy. «Az Ujság» are informația, că Andrássy va părăsi în curând portofoliul ministerial. «Acuma după ce și-a plasat pretinii și familia, nu mai are nici o cauză să se bălăbăniască cu chestiile interne» observă «Az Ujság».

Regele la Budapesta. Guvernamentalii visau de festivități mari la venirea regelui în Budapesta. Regele însă nu vrea să i-să facă serbări. Va sta numai trei zile în Budapesta, din 19 până în 22 Mai.

Ungurii și străinătatea.

Tot mai multe devin glasurile cari arată adevărata părere a străinătății asupra Ungariei. Să știe cum ungurii să laudă cu prietenia și simpatia străinătății. Credeau că au izbutit prin ani de neîntrerupte amăgiri și minciuni, prin banchete și congrese și mai ales prin puternicul ajutor al solidarității universale jidovești să ducă lumea în rătăcire asupra țării noastre. Cu atât mai dureroasă apare scrisoarea adresată ziarului «Az Ujság» a unui mare învățat german dr. Adolf Wagner, profesor de universitate și vestit economist. Iată scrisoarea:

Onor. dle! De mai multă vreme încoace am lipsit din Berlin făcând călătorii și astfel am primit târziu scrisoarea d-tale dela 8 Martie.

În timpul acesta, după-cum aflu — în drum am citit rar câte un ziar — chestia ungurească a fost rezolvită. Răspunsul nu poate avea deci un scop serios.

Cred însă că răspunsul meu nu ar fi pricinuit prea multă bucurie, căci m-ași fi dat în partea regelui Dv. a împăratului Austriei, față cu opoziția ungurească. În același timp nu m-ași fi putut opri de-a da expresie părerii tuturor prietenilor mei germani după care dezvoltarea treburilor din Ungaria să înfațișează ca luând o cale greșită și primejdioasă pentru Ungaria. Căci un popor mic și să poate zice izolat, ca Ungurii, nu-și poate avea dreptul de-a asupra astfel pe celelalte naționalități: pe Slavi, pe Români și pe Nemți, după cum se face astăzi, mai ales când nici nu sunt în majoritate. Aceasta nouă ne pare anticonstituțional, chiar în înțelesul constituției ungurești și al hotărârilor dela 1864 (probabil să înțelege legea naționalităților dela 1868 — Traducătorul) care au garantat drepturi egale celorlalte naționalități. Nemții dela Dv. au interese egale au ale Ungurilor (urmează o propoziție indiscutabilă).

Șovinismul unguresc, care să îndreaptă în contra nemților și în contra Austriei germane atât de apropiate de noi, turbură simpatiile ce le avem pentru Dv. În Ungaria nu poate avea o singură națiune hegemonie completă; lipsește ori ce condiție pentru desfacerea Ungariei de Austria, lipsește condițiile naționale, geografice, politice, culturale și financiare. Ungaria clădită pe ungrimea slabă în bogăție și în cultură nu poate avea nici odată pace.

Costituția ungurească cu dispozițiile ei arbitrară servește numai ca aceste stări să nu mai găsească capăt nici odată.

Și ungurii nici nu au scăpat prin propria lor putere de centralismul austriac ci dădorec libertatea lor exclusiv numai dezastrelor Austriei dela 1859 și mai ales dela 1866.

Aceasta ar trebui să le arăt.

Dar care ziar unguresc ar fi îndrăznit să dea loc unor păreri atât de puțin populare?

Cu distinsă stimă

Ad. Wagner, profesor.

Din străinătate.

Austria. În locul lui Gautsch, Maiestatea Sa a numit de ministru președinte al Austriei pe prințul *Hohenlohe-Schillingsfürst*, unul dintre cei mai însemnați oameni politici, cu simpatii și între Români din Bucovina, unde a fost guvernator. Să distinge prin finețe și maniere alese. Este aderent al sufragiului universal. Să crede că va dizolva parlamentul și va face alegeri nouă, iară proiectul sufragiului universal va fi discutat de noul parlament, ales cu devisa aceluia.

Rusia. Ministrul președinte Witte, primul ministru constituțional — întru cât poate fi vorba de constituție în Rusia, — sub care s'au făcut alegerile pentru *duma*, parlamentul rusesc, eroul păcii din Portsmouth, și-a dat demisia, care a fost primită. Ca în toate cele, ce se întâmplă în Rusia, nu se poate ști de ce. Unii zic, că era prea reacționar și l'au trântit liberalii, — alții zic că prea liberal, radical și l'au trântit reacțiunea, în frunte cu colegul său Durnowo și generalul Trepov.

În tot cazul cu el se duce un om de valoare, care a știut conduce destinul Rusiei în cele mai grele momente de criză. Greșala lui e însă, că nu e destul de consecvent, oscilează dela o vedere la alta, după trebuința momentului. Astfel e discreditat la toți.

În locu-i va veni Goremkin, un contrar vechiu al lui, despre cari unii zic, că e un biurocrat pedant, prost, alții că e energetic, drept.

Colegii lui Witte încă au demisionat.

Gapon iar trăește, ca să moară mâne iară. Toată ziua vine tot altă știre.

D'ALE ALEGERILOR.

Alegerea dela Caransebeș. După o luptă strașnică, partidul național a fost învins în cercul Caransebeș prin un plus de 236 voturi, grație presiunilor iertate și nepermise ale contrarilor, cari conduși prin jidovi și alte elemente străine sau slugarnice, numai după o luptă de 24 de ore au putut să dobândească o victorie a la Pyrrhus, fatală pentru ei, dar și mai stricăcioasă pentru candidatul lor, dl Burdia, care acuma poate trage consecvența, că pentru viitor numai în vis poate avea nădejde a ajunge ablegatul Caransebeșului.

Să schițăm în scurt cum a decurs alegerea.

Duminecă deja au ajuns conduși de preoții lor grupe de țărani. Cea mai importantă intrare au avut-o bravii Almăjeni, cari în număr de vre-o 1000 de alegători, conduși de neobositul și înflăcăratul naționalist Dr. Vladone, au fost entuziastic primiți.

Luni la 9 dimineața a început votarea, ca e a durat până Marți la 9 dimineața. Bravii Almăjeni după o călătorie de 2 zile, osteniți și flămânzi, noaptea au trebuit să voteze, așa și toate celelalte comune românești cu Borlova la sfârșit, au votat cu un entuziasm cuceritor pentru candidatul nostru. Fruntașa comună Corniareva cu popa Brinzei în frunte, alegătorii din Mehadia însă fără preot, apoi părți din diferite comune au stat în tabăra contrară.

Preoțimea a fost la culmea chemării sale, alegătorii nostri răbdători și entuziasmați au arătat o disciplină admirabilă.

Dacă izbânda nu a fost a noastră trebuie să se ia în considerare, că contracandidatul a fost spriginit prin marele aparat al com. de avere și a propinații, prin stăpânirea comitatensă și a orașului, dl Burdia a fost primarul orașului Caransebeș, prin casele

de păstrare și în fine prin dărnicia sa. Se vorbește că toată alegerea, cu trenuri separate, căruțele multe, etc a costat contrarilor peste 3000 cor.

Alegerea cu puține excepțiuni a decurs în liniște. După publicarea scrutiniului toți alegătorii noștri, între aceștia vre-o 90 Germani, au aclamat viu vorbirea d-nului Dr. Sârbu, care de pe balconul hotelului *Lichtneker* a mulțumit poporului pentru jertfa adusă pe altarul națiunii noastre, precum și vorbirea protopopului din Orșova.

Unde e soare acolo e și umbră. Popa Ioan din loc, zis și «popa roșu», a excelat în tabera contrară, a trebuit să simțească noapte spre lună urmarea atitudinii sale. Oamenii săi de princip a fost părintele Șandru din Teregoa. Câțiva dintre preoți au preferat să stea acasă, începând dela părintele Ionescu din Verendin și Novacovici din Gârbovăț până la cei 3 aspiranți de episcopie fără nădejde din loc.

Paralizat în activitatea sa națională a fost și dl Patrichie Drăgălina, vicepreședintele com. de avere. Bagseamă îl mișcă între alte și faptul că tatăl ginerelui său din Var a primit exploatarea pădurilor din vecinătatea satului pentru o sumă modestă, precând niște țărani cari au cerut-o prin licitația, ceea ce e *regulă prescrisă* la com de avere, au fost respinși.

Sapientii sat! De altă-dată mai mult.

Caransebeș. Primum următoarea epistolă plină de duioșie: Onorate dle Redactor! Sunt departe de voi, și de terenul luptei voastre glorioase! Eu stau umilit, uimit și plin de rușine într'un colț și sub o ruină, a cetății glorioase de odinioară a marelui patriot și Român, Traian Doda! Plâng amar, pentru că o parte din bravii grănițeri de odinioară, înainte de a cânta cocoșul de trei ori, o mare parte, ne-a abandonat, prin care faptă rușinoasă și condamnată, am rămas bătăuți de însuși frații noștri! Mă mângăiu cu izbânda Voastră! Trăiască deputații noștri aleși.

Petru Călcuniar.

Alegerea dela Pecica, (la 30 Aprilie, 1906.) Candidați au fost: Dr. Aurel Novac cu program național-român și independentul Văsărhelyi Dezső.

Insufletirea în cerc era de cu vreme pentru dl dr. Aurel Novac, atât între români și sârbi, cât și între nemții din Glogovác, Semlak și N-Pereg, — ceea-ce i-a pus pe domni noștri în frunte cu contele Károlyi Gyula pe gânduri. Văzând ei dar pericolul ce era să-i amenințe s'au pus pe lucru cu — banii. Neamțul slab la inger și cam lacom de cele sunătoare s'a dus în tabera contrară, el care mai nainte și chiar cu ocaziunea vorbirii de program a dlui Dr. Aurel Novac a strigat: «Abzug die kossuthisten» — «Abzug Văsărhelyi» «Hoch Novac», — azi murdărit de «paprikás» a votat chiar pe Văsărhelyi. Dar avem și între nemții din cerc oameni bravi cari conduși de sentimentul iubirii de neamul lor au ținut cu noi și au votat pe Dr. Aurel Novac, — așa au fost din Glogovác 40 în frunte cu căpitanul «Sützer» — lor cu fratele Scholz, apoi 10 din Semlac conduși de Scherer.

Românii din cerc s-au purtat foarte bine cu excepțiunea a câtorva pe cari nici că merită să-i luăm în seamă, așa dascălul din Curtici *Mihai Dragoș* supranumit de pecicani «Mila maichii». Să știe dar toată lumea, că acesta este pecican crescut în institutul pedagogic din Arad din mila pecicanilor cu banii bisericii noastre și cu colecte.

Fiind interpelat de colegul său din Pecica pentru acest fapt a tăcut și-n locul dlui a răspuns foarte la loc notariul său comunal în românește; «Dacă nu vota cu Văsărhelyi cu zanca trăgeam din el băutura și «paprikás-ul».

Pe lângă aceia, că a fost batjocorit de marea mulțime a pecicanilor i-a spus-o curat românește și fără nici o rezervă fruntașul Ilie Tămășdan.

Din Pecica 304 voturi românești s'au dat pentru dl Dr. Aurel Novac și unsingur vot româ-

mănesc pentru Văsărhelyi, dacă nu vom lua în seamă notarii noștri și un numit Szever Boksán sau vestitul «Severul taichii», care din mila celor dela comitat a căpătat o slujbuță de a fi solgăbirău în Pecica.

Abstrăgând zic dela aceștia acest singur vot l-a primit Văsărhelyi dela Igrisán Elek, fost jude și azi-mâne ajuns la ruină. Cu acest bătrân nici că mai să om cuminte de vorbă. De altcum rușine să-i fie, că chiar fii dumnealui nu-l conzideră de tată.

Vreau să știe tot românul din țara aceasta cum s'au purtat pecicanii, — când 304 la număr îmbrăcați în portul lor alb au mers la urnă și au dat votul lor pentru dr. Aurel Novac. Toată ungerimea a stat uimită, iar noi eram mândri, că am impus, că am dovedit, că nici făgăduelile nici amenințările n-au fost în stare, ca să ne abată dela credința noastră.

Comunele Curtici, Macea, Semlacul și Mică-laca încă s-au prezentat în număr frumos, fără a conzidera câțiva rătăciți, cari cred că-și vor primi plata acasă.

Neobosiți au fost întru a duce steagul nostru național la izbândă preoții și învățătorii, precum aproape toată inteligența acestui cerc electoral.

Curticium a venit în frunte cu preoții lor Grigoriu Mladin și Ioan Nicorescu cu domni comercianți Cornel Mladin și Liviu Ispravnic.

Macea era condusă de preoții Liviu Rațiu și Petrilă și de agiul său învățator Iancu.

Micălaca în frunte cu Sfinția Sa părintele Morariu și harnicul învățator Mihuța. Notez cam în paranteză, că preotul Iustin Dascăl și învățatorul Bugariu au absentat și aceasta, pentru că o știu dlor.

Semlacul a venit în număr foarte frumos, — de astă-dată împreună cu antistia comunală — în frunte cu dnii preoți D. Ganea și L. Adamovici, apoi cu vrednicii învățători Roșu și Ionescu.

De tot a primit dl dr. Aurel Novac 608 voturi curate ca cerul senin față de 1253 ale lui Văsărhelyi. Și dacă n-am reușit, rușinea nu e a noastră, precum nu e nici meritul lui Văsărhelyi că a invins. Una însă să o știe acest Văsărhelyi, — că fie că va fi timp mai puțin ori mai îndelungat deputat în casa țării reprezentând cercul Pecica, ca să nu să laude cu voturi românești din acest cerc peste voia cărora stă acolo.

Alegerea dela Cojocna, ne prezintă tabloul dureros al stărilor noastre politice în ținutul unde pasivitatea a grasat mai mult.

Candidatul partidului a fost dl Vasilie E. Moldovan, redactor, care pentru neam a suferit temniță.

În acest cerc sunt 1260 de alegători, cari locuiesc în 54 de comune. Alegători români sunt 560, străini 700.

Prin urmare lupta s'a dat pentru cinstea steagului și pentru de a face însfârșit un început de luptă și de muncă.

Să vedeți însă cum s'au petrecut afa-cerile:

În toată mișcarea, dl V. E. Moldovan, locuitor în Cluj, n'a avut decât ajutorul câtorva tineri universitari, apoi a dlui Marcu Jantea, profesor-catechet în Cluj. Că ceilalți inteligenți, acei mari politicieni și «erudiți» (un domn din Cluj a zis, că ar ajuta, dacă ar fi candidatul un «erudit»), cari se par atât de grozavi și mari, din perspectivă, de ce n'au muncit, ori de ce au muncit în potruiva candidatului național, știe Dumnezeu.

La alegere, din 56 de preoți n'au venit decât patru.

Pasivi au rămas 52 preoți, dintre aceștia 2 protopopi. Au votat pentru candidatul național, trei preoți, anume: Teodor Ceorte, paroch gr. or. în Cojocna, Petru Chericheș, paroch gr. or. în Apahida și I. Pașca, paroch gr. or. în Geaca.

În cotra candidatului național, adecă pentru kossuthist, a votat un preot, cu numele Bochiș, paroch gr. cat. în Borșa.

E semnificativă socoata. În cerc sunt 6 preoți gr. or. și votează 3, iar gr. cat. sunt 50, din aceștia votează 1, și acela, contra.

Au votat 15 învățători. Trei gr. or. pentru și 12 gr. catolici contra.

Iar candidatul e de religia gr. cat.

Cu totul s'au dat 830 voturi. 150 pentru candidatul român și 680 pentru cel kossuthist.

Acesta a primit 350 voturi dela maghiari și ovrei și 330 voturi dela români. Dacă acești trei sute treizeci de rătăciți, rămăneau oameni de omenie, și nu luau pildă dela preoțimea lor, care și-a mâncat prin purtarea lor și drojdia cinstei de care s'a mai bucurat, candidatul român întrunea 480 voturi, învingea deci cu o majoritate de 150 voturi într'un cerc, unde alegătorii români sunt în minoritate de 200 voturi.

Contracandidatul kossuthist e foarte puțin simpatic între semenii sei, de aceea maghiarii, cari au stat pasivi, ca să cadă candidatul lor, au huiduit pe românii, cari și-au trântit propriul candidat, de dragul papricașului.

De altfel cei 150 alegători din Cojocna cari sub conducerea dlui preot T. Ciortea, au mers cântând »Deșteaptă-te Române«, le urnă, s'au îngrijit, de vânzătorii neamului au dus o bătaie bună cu pietrii și pari, ca amintire a mîrșăveniei lor, iar preoțimea și-a căpătat sentința din gura președintelui de alegere, un maghiar cinstit, care a zis bărbatului nost de încredere următoarele: »Dacă DVoastră mai dați prescură acelor preoți de nimic, păcătuiți mai mult decât dacă a-ți da o la porci.«
Nicon.

Cercul Cislădiei. Ieri s'a ținut alegerea în cercul Cislădiei, unde a candidat și preotul Florian din Racovița, cu programul partidului național, spre marea supărare a Sașilor, cari cearcă să ridiculeze pășirea d-lui Florian («Sieb. D. Tagblatt»). Speranța de reușită nu poate fi, căci Românii sunt în minoritate disparentă, dar sperăm, că altă-dată nu vor mai râde Sașii, ci se vor scărpină. În o telegramă ce am primit-o să spună că însuflețirea e mare. Florian avea la 12 ore 29 de voturi, iar sasul Trauschenfels 88.

Alegerea din cercul Zichifalva. Cercul Zichifalva are 2193 alegători, din cari maghiari sunt 237, germani 967, români 499 și sârbi 490. Fruntașii germani, români și sârbi au candidat de deputat cu program național pe avocatul din Biserica-albă Dr. Ludovic Kremling de origine, dar și bun german. Turneul prin cerc l'a făcut însoțit de avocatul din Madoș Dr. Liviu Ghilezan și preotul sârb din Soca Alexandru Popovici. Fiind cercul acesta dela începutul erei parlamentare în continuitate căpătit de oamenii guvernului, s'a prevăzut greutatea luptei electorale la care au mai contribuit presiunile, întregiile și promisiunile egoistice, totuși am intrat în luptă rezoluți ca să spargem pământul țelenos, că doar cu timpul conștiința națională va aduce roduri.

Pentru orientarea publicului și să se cunoască lupta electorală am aflat de lipsă a face raport minuțios ca pentru viitor să se cunoască unde a fost indolența și lipsa de conștiință națională.

La alegerea dela 29 Aprilie s'a prezentat la urnă pentru Dr. Ludovic Kremling 216 români (dintre aceștia mai bravi români din Marghita-mare), 207 sârbi și 84 germani de tot 507 alegători din cari au fost 5 preoți și anume: Iuliu Iorgovici din Marghita-mare, Aureliu Popovici din Sân-Iános, Liubomir Nestorovici Sarcia, Ioan Cosariu, Tolvadia și preotul sârb (unic) Alexandru Popovici din Soca. Doi învățători: Ioan Naia din Marghita-mare ai Iosif Nestorovici Sarcia. Comercianți Ioan Jebelean din Marghita-mare. 9 industriași 490 economi. Pentru contele Eugen Karácsonyi au votat 222 maghiari, dintre cari sunt 112 oficianți, germani 429, români 201 și sârbi 210 de tot 1062. Cauzele nereușirii. Germanii sunt catolici cu școli de stat, preoțimea și învățătorimea stând în serviciul maghiarismului, poporul german e lipsit de conducători. Preoțimea sârbă

din cercul acesta încă nu s'au interesat de mișcarea națională din conziderațiuni egoistice. În tabăra contelui Karácsonyi au fost preoți români: Petru Cherla, Teodor Petcu din Banloc (cu dânsii toți românii de sub păstoria lor), Ioan Belciu din Togir, Petru Borcan și Ioan Nicolae învățători în Banloc și învățătorul Petru Doboș din Partoș, care pe la conferențele învățătoresți e în gură mare și se girează de pionierul — culturii române. Când contele și-a făcut turneul prin cerc, trăsura contelui au însoțit-o și apostolii (lui Iuda) Petru Cherla și Teodor Petcu, cari au explicat pe românește programul de următoarea estenziune: »Domnul conte Vă roagă să-i dați încrederea și pe viitor și să nu ascultați de candidatul naționalist. Dl grof vă va face și de acum cum v'a făcut și până acum». Iată glasul părinților din Banloc, cari fiind cu groful într'o comună maghiară Urményháza ca răspuns la programul grofului în față le-au strigat maghiarii: »nu ne lăsăm conduși de opinca românească», oare părinților din Banloc la auzul acestora nu le-a roșit obrazul? (Poate de păpricaș că rușine nu mai cunosc).
Comitetul executiv.

Alegerea dela Bălăușer (Balavásár). Majoritatea locuitorilor din comitatul Tárnavai-mici și așa și a cercului Bălăușer o formează Românii. Numai cât viața acestor români nu se poate numi viață românească. Indiferentismul față de orice chestune românească, — e la culme. A trebuit deci să ne punem pe terenul muncii și să aflăm ce e cauza acestui indiferentism și am aflat, că e preoțimea noastră. Căci la noi, durere, preoții au devenit slujbașii solgăbiraelor. Aceștia sunt chipurile cărora ei se închină.

La mandatul atotputernicului solgăbirău sunt în stare să-și lapede neamul și poate orice li-se pretinde. — De neam deja s'au lăpădat.

Anume în 25 Aprilie 1906 a fost o adunare poporală în Sănmărtin, unde s'a decis, că în cercul Bălăușer de aci încolo să se candideze și candidat național. De astădată la insistința tuturora a fost candidat unanim Dr. Alexandru Morariu avocat în Ibașfalău (Elisabetopol).

Alegerea a fost în 30 Aprilie 1906. Contra candidatul național Maghiarii s'au unit cu Sașii. E treaba lor. Dar, că și preoții noștri s'au rupt de popor și au votat cu tabăra contrară, — aceasta e treaba noastră, până când ei voesc, ca să fie preoții noștri. Alegerea din 30 Aprilie a dovedit, că preoțimea din cercul electoral al Bălăușerului — onoare excepțiunilor de mai jos — este un element putred și că ea este cauza indiferentismului și a degenerării naționale din acest cerc.

Am fost de față la alegere. I-am văzut pe vânzătorii neamului, — voesc, ca și publicul să vadă numele lor aci tipărit. Incep cu Nicolae Galea, preot în Hundorf, care cu prescură românească și-a crescut copii, ca acuma el dinpreună cu copiii lui doi la număr și cu ginerile lui învățătorul din Hundorf Teodor Petri, adevătați toți 4 să se facă trădători de neam. Apoi Teodor Dan, preotul din Cimantru, unul din convocătorii adunării populare din Sănmărtin, Nicolae Șandru, preot în Corodsănmărtin și Petru Comes, preot în Coroi.

Țărani din Coroi au votat cu candidatul național, dar preotul lor nu. Românii de acolo vor afla ac de cojocul lui. Apoi Ilie Ioanovici, preotul din Șoimușul rom. Tot așa s'a separat și preotul Augustin Niela din Vaidacuta de poporeni săi. Acești harnici țărani s'au și declarat, că îi doare, că la un astfel de popă îi dau prescură. Dar dânsul a înghițit una, și-a făcut coada colac și a cam dispărut. Rușine să-i fie. Fraților Vaidacuteni învățați-l omenie!

A lăcomit apoi la papricaș și preotul gr. or. din Boiu-mare, Ilie Ioanoviciu, care însuși cu mâna s'a proprie a subscris lista de candidare a deputatului nostru național și învățătorul Mihai Ranga, apoi George Savu, preot gr. cat. în Dârlos, precum și învățătorul Ioan Pavel. Ingerul neamului își va întoarce ochii dela acești oameni slabi și îi va ignora, precum ei au ignorat cauza sfântă a neamului nostru. Și acum să-l încretez și pe preotul gr. or. din Șmig Radu Marcovici, care n'a votat nici chiar cu constituționalii, ci tocmai cu kossuthiștii. Dacă ar fi o altă persoană, m'ași mai ocupa cu el, dar fiindcă îl cunosc toți, că ce plătește, numai atâta doresc: Se dee Dumnezeu, ca kossuthiștii să nu-și mai ia mâna de pe el. Fie a lor! Socrus-o a votat cu candidatul național numai el și-a pus în pălărie peana lui Kossuth.

Mirosul tocanei a mai ametit încă și pe Vasile Șerban, preot gr. cat. în Alma precum și pe Ștefan Șerban, Artimon Dan și Ioan Dejan din Alma, Ioan Curuțiu și Ironim Morariu din Hundorf, Chisiu Șofron, Maier Șofron și Maier Nonu din Ernea, Pavel Bunea, Mihail Moldovan și George Chisiu din Vidrașău.

Apoi preotul gr. cat. din Lepindea Aurel Pop, care și-a pretrecut în tabăra națională simulând, că este aderent de al nostru, înaintea urnei însă ne-a tradat.

Cu coaliția a votat și Alecsandru Boer preotul din Jacudul rom. și preotul din Cergidul mare și Vasile Folea preotul din Giuluș și Ioan Pop preot în Agristeu. E de tot trist, când într'un singur cerc electoral, — să află 14 preoți, cari și-au pierdut simțul național. Acesta este un simptom trist, asupra căruia trebuie să atragem atențiunea marelui public românesc până încă nu e târziu.

Din toată purtarea susamintiților e de remarcă faptul, că ei în față locului de alegere au insistat pe lângă candidatul național, că acesta să abzică de candidatură și să nu-i ducă pe ei în încurcătură. Adevărat programul nostru național pe ei îi incurcă! Candidatul național nu a voit să repășească, dar nici nu ar fi putut, pentru că pe el l-a candidat adunarea națională din Sănmărtin și deciziunea acesteia a trebuit să o ducă la îndeplinire.

Unul dintre »marii naționaliști« anume Teodor Dan preot în Cimantru a declarat, că el votează cu kossuthiști, pentru că numai dela aceștia își pot Românii aștepta fericirea lor pământească. Mă mir de ideile acestui preot cu atât mai vartos, că el e unul dintre cei mai inteligenți și în privința materială mai independenți preoți — în acest cerc electoral și mă mir cu atât mai vartos, pentru că deși s'a declarat de kossuthist totuși a votat cu constituționalii.

Despre influința ce a avut sus numiții nefericiți față de bietul țaran român, cu drept de votare și cari au votizat cu dușmanul neamului lor, cred, că e superfluu să mai fac amintire.

Dar cu câtă durere public numele acestor fii rătăciți ai neamului nostru, cu atâta drag înșir aci numele acelor oameni bravi cari au luptat într'un mod demn pentru steagul național. Partea de leu în aceasta luptă o au: George Danila preot gr. or. în Bachnea care ziua și noaptea a obosit pentru reușita luptei noastre și care în privința iubirei de neam poate să fie modelul preoțimei noastre. Într'un mod vrednic de toată cinstea și-a achitat datorința față de sfânta noastră cauză on. preot Nicolae Aron din Laslăul rom. dimpreună cu poporeni săi, apoi on. preot de Subpădurea Ioan Anca dimpreună cu harnicii săi poporeni și în fine zelosul preot gr. cat. din Tirimia mare, care întârziind nu și-a putut da votul înainte de amezi deodată cu comuna sa, a așteptat până sara numai pentru că la fine să-și dea votul pentru candidatul național.

Onoare vouă harnici preoți!

Mare cinste a făcut cauzei naționale prin purtarea lor exemplară dl Moise Birtolon notar și proprietar, care a lăsat să se încunune plăcatele candidatulului național, — apoi Emil Almășian și Valer Platon toți din Lațudul rom., dl Șofron Oprea proprietar, dl Ioan Frâncu și alți votanți din Șomostolnic, Costin Borila din Varolea, Nilca Ștefan învățător în Vidrașău, împreună cu harnicii Vidrașani, — Dumitru Muntean învățător în Chirileu dimpreună cu bravi Chirileni, Alecsiu Pop învățător și Nicolae Bleahu jude com., din Ciacoș; apoi R. Pop învățător în Vaidacuta și Românii harnici din comunele Șoimușul rom., și Coroi. Laudă îi se cuvinae dlui Todor Dan sen. proprietar în Nadeșul săsăsc, că a ridicat cu votul său prestigiul cauzei noastre. Numai aceea rugare am avea cătră dl Dan, să binevoiască a-și aduce pe fiul său rătăcit, pe preotul din Cimantru în breazda cea adevărată, dela care, așa credem, numai acum în urmă s'a abătut.

În urmă deosebita noastră recunoștință a dlui avocat Simeon Caluțiu din Sănmărtin pentru devotamentul și destoinicia, cu care a apărat în decursul alegerii în calitate de bărbat de încredere, drepturile partidului nostru.

Acesta a fost prima luptă electorală în cercul Bălăușerului. Deie numai Dumnezeu simțemint național celor, cari nu au, și tărie celor, cărora le lipsește și atuncia steagul național și în acest cerc în majoritate locuit de Români, — dacă nu azi atunci mâne, dar sigur va triumfa.

Medias în 1/V. 1906. *Dr. Dionisie Roman,*
advocat.

Din cercul Ugra. Românii s'au deșteptat. În cercul Ugra au fost trei candidați: 2 independenți și unul național.

Candidatul nostru Dr. Dimitriu Lascu s'a putut bucura și cu el toți Românii văzând ieri la alegerea din Ugra, în cuibul lui Tisa, așa manifestare încât la vedea cea minunată, când au intrat Românii din partea de câtră răsărit cu vre-o 200 trăsuri, la prima vedere Ungurii lui Dr. Halász Lajos, respective alegătorii lui erau deprimați. Mai ales atunci când alegătorii lui Dr. Stocher József s'au asociat la ai noștri. Și dacă nu era presie ca în trecut, era minunea minunilor să iasă ales Dr. Lascu. Și și cu toată presia ieșiam învingători, dacă nu ar fi mers cortezii lui Halász după alegători în comuna Okány, de unde oamenii lui Tisa s'au reținut și văzându-se strămtorați au învins Dr. Halász cu majoritate de 42 de voturi.

Nu pot trece însă cu vederea, că oficianții n'au făcut nici o presie, purtându-se brav mai ales pretorii cercului Cefa și antistia comunală din loc, respective notarul Székely Károly lăsând la dispoziție casa comunală și conversând afabil cu candidatul nostru. Preoții și învățătorii cu puține excepțiuni s'au purtat brav. Mai ales partea leului a avut-o Aurel Alb, alergând foarte mult în dreapta și stânga, candidatul de preot D. Hasas, preotul din Săn-Miclăuș G. Hasas, Dimitrie Jurcuțu, Nagy și alții.

Un alegător.

Din cercul electoral Ludoș. Mă doare inima, când scriu aceste șire. Și dacă totuși scriu, e ca să-mi desvălesc durerea, și dimpreună cu frații de un gând și un dor să deplângem răceala unor inimi și inconștința unor oameni nevrednici de poziția ce ocupă. Cu permisiunea On. Redacției vreau să perpetuez alegerea de deputat pentru casa țării, în cercul electoral Ludoș, comitatul Turda-Arieș.

Un cântec trist, ce — să pare, că ne e ursit — trebuie să se repețească dela alegere la alegere. O, că nu am glas de tunet, încât ca tunetul să fac să străbată în inimile celor ce ar trebui să fie la pază, flacăra iubirii de neam, ba mai mult flacăra iubirii de sine. Căci ar fi nu numai iubire de neam, de acel neam care-i hrănește și din

care — durere — fac parte, ci ar fi și iubire de sine, fală personală a Românilor din cercul electoral Ludoș, a trimite în casa țării un deputat, care să profeseze principiile celor de un sânge cu noi, a celor din partidul național român, a cărui aderenți trebuie să fie toți aceia, a căror inimă bat românește.

Dar nu! La noi nu să face. La noi așteaptă pui fript pe masă. La noi sunt lanuri verzi și câmpuri de mătășă, la noi secerișul ar putea fi mare și îndestulitor peste măsură. Dar la noi nu sunt ce sunt airea: secerătorii, la noi lipsesc cultivătorii agrului național, în toate direcțiile. Avem un comitet electoral, care-și doarme somnul lin și nici că-i pasă, că din cerc românesc să trimită în casa țării un străin de limba și străin de neamul nostru, și prin urmare cu atât mai străin de pretenziunile și aspirațiunile noastre și de tot ce avem noi. Și acest străin vine să te batjocurească la tine în casă. Umblând din comună în comună prin cerc și în comune pe la trumăși, ca să le ceară sprijinul, promițând totul, ca să nu facă nimica, — zic acest străin cu zimbetu: ironic pe buze, să-ți spună, că regretă, că nu cunoaște limba noastră, ca astfel să poată vorbi cu noi în această limbă. Tristă ironie a sorții! O piticii de noi! Suntem pitici în puțință, dar și mai pitici în *vrere*. Suntem în cercul Ludoș în majoritate cu vre-o câteva voturi, ori chiar de n'am fi, ar trebui să fim. Căci din 37 comune aparținătoare acestui cerc, abia 5 (zi cinci) sunt străine și și acelea sunt mestecate, căci avem și alegători români în ele; celelalte sunt române. Dar noi suntem nemernici! Noi pe timpul alcătuirii listei alegătorilor — noi cei chemați, preoți, învățători și alți preținși inteligenți — nu ne batem capul, ca să între în listă toți cei în dreptății.

Cu atâta însă răul nu s'a sfârșit, durerea nu a încetat. Nu, ci câțiva mizerabili, cari nu să îndestuliră cu mult-puținul ce-și agonisi-se pentru traiu, s'au dus la tocana jidovească și la beutura «mijloc» a aclamatului Dr. Eber Antal cu program 48-ist. Mers'au deci, ca să-și arete colții, să toasteze pentru un parvenit și să-i facă alaiul dela hotelul unde se încavartase până la localul alegerii, cu muzici și cântând «Rákoczi-induló»-uri etc. Și în strigătele de «Ejen» acești mizerabili duceau primul, ca cei aduși de ei, materialul brut să, secundeze. Sunt între aceștia vre-o 7 preoți, tot atâția dascăli și vre-o câțiva alți preținși inteligenți. Ei bine, frați preoți! Dar care vă e prima datorință? Preamărirea lui Dumnezeu, sau strigătele de osana la adresa jidovului Eber? Sau cineva v'a întunecat mintea ca să nu știți că era Dumineca, cea zi de 29 April? Să-i înșiră pe toți aceștia? E de prisos! Cu atâta, conștiința

lor nu să va trezi. Lumina conștiinței lor e stinsă de mult și numai erupțiuni de tot puternice pot să le deștepte acea conștiință, de cumva au avut vre-odată conștiință. Căci mult îmi vine a crede, că acest concept la unii din ei, cel puțin, e *terra incognita*.

Rușine, de mii de ori rușine!

Ar fi încă atâtea de zis despre această alegere din Ludoș. Dar mă opresc aici. Am vrut să însemn pentru viitor această partare mârșavă a câtorva și acel indiferentism classic al celorlalți.

Rămână și această pată pe ei și pe caracterul lor, acum când sistemul electoral după dare e spre apunere.

Fost-au și oameni la postul lor!

Onoare lor, că dacă nu s'a pus candidat național, cel puțin și-au instruat pe cei ai lor, să stea acasă.

V. Tălpariu.

Epizoade.

Crâncene au fost luptele pentru alegerile diale în cercurile, unde și noi Românii am candidat. Și și-se par cu atât mai crâncene, când te cugeți la ordinațiunile ministrilor, cari doar dat-au poruncă să se facă alegeri cât mai libere.

N'ar fi avut nici un rost aceste ordinațiuni, dacă nu s'ar ști, că în trecut la alegeri s'au purtat în modul cel mai mișelesc și necinstit.

Dar n'au avut rost, nici pentru alegerile de acum, căci n'au fost luate în socotință.

Alegerile au fost și acum, alegeri, cum se fac în Ungaria — cu presiuni, ilegalități, șicanări, brutalități și cu alte mijloace, oprite de lege.

Spre ilustrare înșirăm aici și câteva epizoade:

În cercul Boroșineu, unde candidatul nostru a trebuit să poarte o luptă titanică contra *corupțiunii*, administrația nu voia să lase alegătorii la vot.

Pretorele Haydu din Boroșbeș atacă în mod obraznic pe preoții și învățătorii noștri și făcea tot feiul de presiuni, cu scopul de a zădărnici alegerea candidatului nostru, când însă a fost luat la răspundere, pentru păcătoșiile făcute, a declarat, că «*dânsul s'a folosit numai de dreptul său de ofician public*».

Aceasta o spune un pretore, care deci mărturisește, că este în dreptul său să atace pe ori și cine.

Bravo dle pretore!

Aceasta însă nu e de ajuns.

Corupția neajutând și învingând candidatul nostru, napustiu-s'au asupra lui toate furiile iadului, să-l arate vinovat.

În Micălaca sunt puși la goană toți alegătorii, cari au votat cu dr. Novac.

Indrăgostiții.

De Petru Popa.
(Urmare.)

Când o învărtiau la joc, i se zburliu lui Ghiță sprincenele, iar când schimba vorbe cu ea vr'un flăcăiantru îi venia să-i facă părul homăltoc, că se atinge de zambila lui. Lina roșea ca floarea macului la joc, nu atâta de căldură, cât de rușine că o smulge Ghiță din mâna celorlalți flăcăi; odată a scos-o din fire și l-a smerit c'o izbitură voinică, de-a pus în tăcute lumea adunată. A îndrăznit Lina căci simția că-i pierde din suflet zi după zi căldura ce avuse față de el; o prea îngâmădea cu dragostea, o prea oblonia de lume și așa robie nu-i venea la socoteală.

Simția Ghiță cum se înstrăinează de el clipă de clipă, și-i părea că i se sugă din sânge, cum storci mustul din mădulul dulciu. — Intr'o zi aude vestea: Lina are pețitori trei la număr. Il fug răceli împreunate cu slăbie, se face galbăn ca făgurel de miere. În încălciala gândurilor, umple șase pușcături, închide roata și infundă pistolul în sân. Ia cu sine doi prietini, își bat și aceia în țevi prav, pământ, zdrențe ca în amurg să tragă cocoșul în jurul casei Mărului. Pocnia Ghiță în aer, să i să mai scurgă din venin și ca să spărie pe ce-i ce ar peți pe Lina.

Tot satul știa de îndrăznelile lui Ghiță; când se da în vorbă cu cine-va despre fata Mărului, spumegând spunea, că îl înneacă în plumbi, pe cel ce ar cuteza să-i ea pe Lina. Il negria amarul...

Era o zi frumoasă de vară, pe cer eșiau în răstimpuri picuri de diamant, cari cu luna împreună făceau o lume de frumseți.

Mândru bătrânul odihnea pe prispă în bătaia luminei; feciorul încă s'a dat aproape de el și s'a pus la vorbă de una de alta, ca așa rumpând firul vorbei ici, și legându-l colo, să ajungă încetinelă la: pețit.

— Tată! ce ai zice să pețesc pe fata Mărului...; când a zis vorba din urmă s'a strâns graiul într'un nod, ce eșia anevoie, de par'că se ridica dintr'un fund de poloboc.

... e harnică și sănătoasă tată, chiar acum o cearcă trei feciori diu alte sate și de ce să o lăsăm dinaintea ochilor...

— Eu fiule — încep bătrânul cu glas plin de compenială — stau la vrerea ta, dacă ți-i dragă fata..., ia cu tine pe unchiu-to și de vrei pe Sandu și-ți vezi de lucru... I se mai însenină sufletul lui Ghiță, că avea învoiala bătrânului, — prin minte îi treceau gânduri cu înțelesul — merg să văd mai are Lina vre-o schinteie de dragoste pentru mine, de va avea o iau cu mine, să o fac nevasta mea.

Intr'o zi după amurg și-a luat Ghiță cu sine rudeniile și a plecat la Mitru Mărului. Cănele latră la ei la intrate, ca la hoți, pân' ce se ivește Lina să-i scoată dela Micu din ghiare.

— Bună sara!

— Să fiți sănătoși! răspunde Lina, încălcindu-se în vorbe.

Mărul îi așează după masă, le dă cinstre creștinescă, în vârf cu un gurgoiu de vin. Incep multe rânduri de vorbe în altă parte mai nainte, și apoi pe la sfârșite descopere Toader a lui Rășniță gândul, cu care au venit de acasă.

Căldură ori răceală simția atunci Lina și Ghiță, numai un măsurător cu argint viu ar fi știut spune. Se uitau pe furiș unul la altul, clipiau pe

neresuflăte, cu inima setoasă de isprava asupra lor. Lina doria să gate cu el, să nu mai tină nădejde la ea, lui Ghiță iar i-se umpleau rărunchii cu întunec, sufletul îl năpădea ceață grea, căci din vorbe mirosea că Lina nu va fi a lui; Mărul bătrânul zicea că se va mai sfătui, semn rău...

— Vă mulțumim pentru cinstre, vă poftim să-lășuire curată! — eșiau dela pețite.

Afară îngânare de mirosuri; otavă proaspătă, cumlău înflorit și amestec de ierburi îi vin în față. Pe la marginile bolții se clatin norii zdrențuiți, ascunzând în dos luna.

Prin păcura nopții se strecor plouați toți trei; nu le-a spus Mitru Mărului vorba oarzană, nu pot face cale lungă pe cele vorbite acolo, dar și bătea pieptul lui Ghiță în vâlvății de l'ai fi auzit într'o liniște, creerii îi vijoiau, iar la inimă simția că-l strânge ceva, ca la icuite.

Era om cucernic, lua nafură în toate praznicele; știa că-i păcat răzburarea, dar pe Lina și-a pus gând să n'o lase nimănu; l'a avut drag mai nainte când îi punea flori în pălărie și odată cu genele lăsate i-a spus «da, voi fi a ta», și acum dă uitării făgăduiala...

O pețiau pe Lina de pierite; un pălc de oameni venia, altul eșia dela Măru, dar ce folos dacă toți căutau de însurate apoi în alte părți.

Nu o lăsau pe Lina, că n'ar fi pe plac, căci o alunută de fată ca ea, nu era alta, dar vestea că Ghiță se răsbună pe celce ar cuteza să o ducă. Străbătuse la urechea tuturor și la raclă nu-i venia nici unei tinereți să se gândească. Dela bătrâni auziseră ei, că — dragostea-i nebună — și așa pe Ghiță încă nu-l credeau pețitorii Linei — mai cuminte în plăcere, ca și pe alții.

(Va urma.)

Preotul Morar din Micălaca a fost citat la casa comunală și învinovătit cu călcare de lege.

Iar cei dela administrație împărțesc acum bani printre alegătorii, cari au votat cu Vásárhelyi, spre a arăta cât bine pot aștepta dela alesul deputat.

Intorcându-se alegătorii din Siria spre casă, dna Lucașă încunjurată de fete și băieți de școală, le-a eșit înainte, să audă din rostul lor cine a fost ales. Și vezi atâta a fost destul ca brutalii de jandarmi să bată pe bieții copilași și să-i imprăștie, iar pe dna Lucașă au dat-o în judecată.

Fruntașul țaran Gavril Borlea din Siria a fost batjocorit în casa sa de către un jandarm, fiind că a văzut în curtea lui Borlea mai mulți oameni, despre care jandarmul zicea, că sunt adunați acolo să facă ațătare. În zădar a spus stăpânul casei, că acei oameni s'au zis zileri, cari în acea zi au lucrat la el, jandarmul n'a crezut. Dar și-a primit și el plata pentru obrăznicia lui. A fost desarmat și bine bătut.

În comuna Mișca redactorul nostru, Pentru E. Papp a fost dat în judecată, pe motiv, că împreună cu Petru Gui a pus tinerimea de acolo să cânte pe stradă.

Nu li-e iertat țăranilor nici să cânte?

Și ei cu administrația la dispoziție, și ei cu puterea miliției; și ei, cari dispun de toate mijloacele, se mai căesc și mai îndrăznesc să spună, că noi agităm și noi facem abuzuri.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 5 Mai 1906.

— **Știre personală.** Dl deputat Dr. Ștefan C. Pop petrece în Budapesta, cu fiica sa, operată în zilele acestea, în Sanatoriul din *Istvánér*.

— **Invitare.** Conzistorul archidiecesei ortodoxe române din Transilvania invită prin aceasta la festivitatea sfințirii bisericii catedrale din Sibiu, care se va săvârși cu toată solemnitatea Duminecă în 30 Aprilie c. (13 Maiu n.) 1906, la 8 a. m.

Insinuările pentru cuartire sunt a se face până la 10 Maiu n. la secretarul consistorial Dr. George Proca, iar cele pentru banchet la referentul școlar Lazar Tritean, până la acelaș termin. Pentru încunoștințări sosite după acest termin nu va lua răspunderea.

Sibiu, 10/22 Aprilie 1906.

Comisiunea pentru aranjarea festivităților sf. bisericii catedrale: Dr. Ilario Pușcariu, archimandrit, vicar arhiepiscopesc. Nicolae Ivan, asesor consistorial. Mateiu Voilean, asesor consistorial. Dr. Miron E. Cristea, asesor consistorial. Ioan de Preda, Dr. Liviu de Leményi, Pantelemon Lucașă Dr. G. Proca, Lazar Tritean.

— **Concertul Corfescu.** Cunoscutul nostru baritonist dl Corfescu, care a obținut succese însemnate înaintea publicului din Cluj va da *Duminecă în 13 l. c.* un mare concert în sala otelului »Crucea albă«.

Programa variată, pe care o reproducem aici arată ca un punct nou debutarea dnei Corfescu, eleva dlui Corfescu.

Programă:

1. *Schubert*: a) »Du bist die Ruhe«, b) »Wanderer«, c) »Der Doppelgänger«. Cântate de dl Corfescu.
2. *Leoncavallo*: Marele Prolog din opera »Bajazzo«, cântată de dl Corfescu.
3. *W. Șiorban*: Aria »Mai am un singur dor«, duett de dna și dl Corfescu.
4. *Wagner*: Aria Luceafărului din opera »Tannhäuser«, cântate de dl N. Corfescu.
5. *Popp*: Doina »Codrul«, cântată de dna Maria Corfescu.
6. *Makray*: »Die beiden Grenadire« cântat de dl N. Corfescu.
7. *Massenet*: Mare arie din opera »Herodiade« cântată de dl N. Corfescu.
8. *G. Dima*: »De-ar fi trăznit Dumnezeu«, Doină cântată de dna Maria Corfescu.
9. *Scheletti*: »Ce te legeni codrule«, cântată de dl N. Corfescu.

9. *Guercia*: »Voga marinar«, mare duet, cântat de doamna și dl Corfescu.

10. *Rossini*: Marea arie a lui »Figaro« din opera »Barbieru din Sevilla«, cântată de dl N. Corfescu.

— **Panislamism.** Pan-ismele s'au înmulțit cu unul, acesta pe bază religioasă. Turcii, cari n'au inimă pentru chestiunile lor cele mai vitale, lucră spre a mohamedaniza. Și după cum spun unele foi, au și sorți de învingere.

Japonezii sunt chiar aplicați de a trece la mohamedanism, pentru că islamul e mai aproape de caracterul rasei lor, decât creștinismul. Misionarii mohamedani cutreeră Japonia, în conferințe, au tradus în limba japoneză, Islamul, etc, Guvernul britanic trimite misionari mohamedani la Negrii din Africa, iar în Anglia și America-de-nord lucră un jidan turcit, cu destul succes.

— **Starea sănătății Regelui Carol.** A. S. R. principele Ferdinand a primit o telegramă din Lugano, prin care Maj. Sa Regele Carol al României îi anunță că starea Sa e cât se poate de satisfăcătoare.

— **Retragere cu torțe.** Mercuri seara a avut loc o manifestație grandioasă în onorul celor trei deputați naționali cu domiciliul în Lugoj: Dr. George Popovici, Coriolan Brediceanu și Dr. Ștefan Petrovici. Convoiu s'a format în colțul străzii Făgetului și Măgherutei, de unde cu 200 torțe și fanfara pompierilor în frunte a pornit, însoțit de mii de cetățeni, la locuința dlui Dr. George Petrovici. În numele cetățenilor a vorbit Dr. Cornel Jurca, căruia a mulțumit în cuvinte alese deputatul Lugojuului. Punându-se de nou convoiul în mișcare, a mers la domnul Coriolan Brediceanu, unde a vorbit Dr. Valeriu Branșce. Deputatul cercurilor Oravița și Bocșa a electrizat auditorul cu verva-i oratorică. Intre urale a mers convoiul la Dr. Ștefan Petrovici, pe care l-a salutat Dr. Constantin Manea. Adânc mișcat a răspuns deputatul Zorlențului. Convoiu a înconjurat apoi piața între continue aclamațiuni și venind în fața redacției noastre a depus torțele. Insuflețire nemărginită. Nici un incident tulburător. După retragere s'a întrunit un public de peste o mie în sala mare a pavilionului »Concordia« luând parte toți trei deputații și numeroase dame. S'au rostit discursuri insuflețitoare, cari joate sărbătoriau redesteptarea poporului român din aceste văi și plaiuri.

(»Drapelul«)

— **Militare.** Monitorul ordinilor militare din Viena apărut pe ziua 1 Maiu, publică între altele următoarele avansări:

La gradul de colonel: locotenent-coloneli Ion Iovescu din reg. 26 și Danilă Mătarîngă din reg. 51 de infanterie. Demetriu Ionașcu la divisions-artilerie-reg. nr. 28.

La gradul de locotenent-colonel: Majorii A. Russu dela regimentul 41 transferat la reg. 62, Elia Nedelcu din reg. nr. 12, Nicolae Biju din reg. 34 și Dem. Tarangul la comanda pieții din Lemberg.

La gradul de maior: Căpitanul cl. I. Dionisie Florianu din reg. 85, transferat tot-odată la regimentul 33.

La gradul de căpitan cl. II: Locotenenții Constantin Veicean 28, Valer Moga 95, Emil Pop, 64 I. Hidu din 44 transferat la 31, și G. Radeș de Kis-Berivoy 85.

La gradul de locotenenți: Sublocotenentul Traian Radu detașat la reg. bosn. herczeg nr. 1 și St. Popovici din regimentul 51.

La gradul de sublocotenenți: Cadeți aspiranți de ofițer: Ovidiu Sorescu reg. 6, Mih. Coliban 61, I. Lăzăroiu 5, I. Paișiu, 5 I. Goșa 33, V. Macaveiu 63, Ovid Cernea 37, I. Popu 33, T. Colbasi 50, N. Munteanu 67, Iacob Frumossu 43, Nic. Lung 32.

La tribunalul militar: Căpitanul-auditor cl. II, Adrian Nedelcu a fost înaintat în cl. I. ear sublocotenentul în rezervă Valer Neamțu a fost numit locotenent-auditor la reg. 62.

În statul medico-militar, medicul militar (Oberarzt) Dr. Adalbert Cosmuța din regimentul 2 de husari a fost înaintat la gradul de medic de regiment cl. II,

Oficialul de registratură militară I. Craioveanu dela corpul 11 de armată a fost înaintat la gradul de oficial cl. II la corpul 5 de armată.

Mai departe locotenentul I. Finegariu supracomplet la reg. 5 și fost detașat la institutul

geografic militar a fost transferat la regimentul nr. 2.

Locotenentul Xenopol Roman a fost detașat la statul major-general — Căpitanului cl. I. din statul major general Traian Băcilă i-s'a exprimat mulțumirea prea înaltă pentru eminentele sale servicii (vorzügliche Dienstleistung.)

— **Adaus.** Adaugem la raportul nostru de eri asupra alegerii dela Cocota, că între persoanele, cari s'au deosebit prin zelul și meritul lor în această alegerea am omis numele dlui învățător Fridrich din Jadani. De asemenea amintim ca un caz contrar purtarea frunțașului din Satu-Chinez Jiva Ungureanu fratele vrednicului frunțaș al nostru dr. Emanuil Ungureanu din Timișoara, care cu toată neatârarea sa economică și cu toate că-și dăduse cuvântul, a votat pentru străin, pentru *Szivák Imre*.

— **Epopea muzicală jubilară.** Dl Th. Burada cunoscutul etnograf și artist din Iași a terminat o compoziție muzicală, menită a întrupa musica românească la serbările jubulare. Această compoziție intitulată »Unirea Românilor« va fi executată în arena expoziției de o orchestră de frunte, compusă din profesori și artiști desăvârșiți. În această privință s'a stabilit un perfect acord între compositor, directorul general al expoziției și ministerul respectiv. Eată amănunte asupra modului cum această operă musicală va fi interpretată. Compoziția e basată escusiv pe cântecele populare românești și cuprinde cântecele Românilor din Macedonia, Valahia din Vlasia, din Istria Românilor, din Pocuția, Transilvania, Basarabia, Bucovina și România. Rând pe rând se vor perânda Români din toate aceste locuri de îndată ce orchestra ve înțona cântarea respectivă, toți îmbrăcați în costume originale. După ce va trece acest defileu va cânta »Trăiască Regele« și apoi »Hora unirei« în timp ce toți Români vor încinge o horă formidabilă. După cum se vede va fi un adevărat spectacol interesant și instructiv.

— **Favoritism.** Zilnic ni-se dă ocaziune de a constată, că guvernul de acum e tot așa de lipsit de scrupule morale, ca și cel trecut. După Herbesti vine nepotismul. Kossuth a numit pe secretarul său Pally controlor la căile ferate. Pentru ce? Pentru că e secretarul lui Kossuth, falsul Messias, și pentru că nu să pricepe la funcția în care e numit. Pally e rigorosant în medicină. De când? Cronica tace.

— **Populația Sârbiei.** La sfârșitul anului 1905 Serbia avea 2,688,961 de locuitori, dintre cari 1,383,784 sunt bărbați, iar 1,305,177 femei. De kilometru pătrat să vin 557 suflete (maximumul e 1054, minimumul 345). Sporul în 5 ani e de 7.87%. Belgradul are 80747 de locuitori; în 1900 avea 69796, deci sporul e de 17.7%.

— **Supărarea veteranilor.** Am amintit, că cu ocazia jubileului de 40 de ani dela suirea regelui Carol pe tronul României, vor defila veteranii dela 1877—8, comandați de ofițerii de atunci. Aceștia însă au hotărât în societatea veteranilor »Virtutea Militară« să nu ia parte la defilare și să nu poarte medalia ocazională ce li-să va da din partea Regelui.

Această manifestare ostilă e a se atribui împrejurării, că veteranii au fost lăsați în mizerie și uitare și numai la sărbători naționale își aduceau aminte de ei.

Din punctul de vedere al achității este îndreptățită hotărîrea lor, care însă trebuie să producă o penibilă senzație în toată țara.

— **O societate importantă.** E vorba ca o societate americană pentru cultura pământului să se instaleze în România.

Societatea aceasta își propune să facă toate lucrările cu mașini din cele mai perfecționate, în condițiuni de cost care să nu întrecă cheltuielile actuale de exploatare.

Avantagiul pe care însă această societate îl va oferi cultivatorilor, e că plata se va face la ridicarea produselor.

— **Corul vocal din Gherla merge foarte bine.** Conducătorul corului este un profesor (A. Domide), dar dlui are mulți contrari numai din cauza naționalității, chiar dintre marii pedagogici (canonicul Fabian, episcopul Szabó etc.), și să aude să fie dl profesor strămutat, și atunci stă corul fără conducător.

— **Duel.** În urma disputelor dela alegeri, dl dr. Ioan Suci, deputat a fost provocat la duel de mai mulți Unguri. Azi dimineața dl Suci a duelat cu dr. Káldi, medic în Boroș-Ineu; dl Suci a primit o ușoară zgârietură la degetul mare al mâinei drepte. Martorii dlui Suci au fost dr. I. Marșieu și dr. L. Tămășdan, medic dr. Demian.

— **Contra filoxerei.** Un nou leac în contra filoxerei și care a dat rezultate excelente în Sicilia e următorul:

Se face un amestec de două litri de petrol cu 10 litri de lapte de var stâns. Pentru a împiedica ouăle de filoxeră de a se desvoltă, se îngroapă toamna via până la rădăcinile cele groase și se stropesc apoi cu lichidul arătat mai sus, având grije de a desprinde pe cât cu puțință scoarța ca lichidul să vină în contract direct cu lemnul plantei.

Această operațiune se face și primăvara când via începe a vegeta. O a treia stropire se face când vegetațiunea a mai înaintat. În sfârșit în cursul verei se fac dese și bogate stropiri cu lichidul indicat pe vițe și pe rădăcinile groase ori de câte ori e timpul frumos. Rezultatele obținute în Sicilia, unde o mulțime de vii filoxerate au fost scăpate, sunt încurajatoare.

Ar trebui să se încerce și la noi, mai ales că procedeul acesta e ușor și puțin costisitor.

— **Populația pământului.** Unul din membrii societății de statistică din Anglia a făcut un studiu asupra populațiunii de pe pământ și din diferite țări, arătând care e populațiunea actuală și care va fi în viitor. În 1900 populațiunea de pe întreg pământul era de un miliard 140 milioane locuitori.

Din țările din Europa, Belgia e cea mai populată, având 250 locuitori pentru un kilometru pătrat, apoi vin Anglia, Italia, Germania, etc. Din toate continentele, Europa e cea mai populată, având 29 locuitori de kilometru pătrat și Oceania cea mai puțin populată, având un locuitor de kilometru.

Dacă locuitorii ar fi împărțiți egal pe pământ, atunci fiecare kilometru pătrat ar fi ocupat numai de 11 locuitori. După calculele statisticianului englez, populația pe pământ ar crește cu 5 la mie pe an. Calculând această creștere am avea pe pământ în anul 2000 o populație de 3 miliarde și 548 milioane și la anul 2616 o populație de 33 miliarde și 418 milioane. La acest an populația pe pământ ar fi așa de deasă cum e actualmente în Belgia.

— **Convocare.** P. T. membrii Reuniunii române de înmormântare din Câmpeni se convoacă la adunarea generală ce să va ține, *Duminică în 20 Maiu st. n. a. c.* la 2 ore p. m. în localul institutului de credit și economii «Doina».

Obiectele: 1. Raportul comitetului, către adunarea generală. 2. Revidarea rațiociniului pe anul expirat. 3. Exprimarea condolențelor față de membrii repausați. 3. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani. 5. Alegerea a doi membri pentru autenticarea protestului verbal. 6. Eveni tuale propuneri în cadrul statutelor. Câmpeni din ședința comitetului, ținută la 26 April st. n. 1906. *George M. Corcheș m. p.*, director. *Teodor Orlea m. p.*, secretari.

— **Femele engleze,** nici odată nu folosesc al față decât «Lapte de castravete» ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia în Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. Spre influință sigură și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, sapunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 120. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **Magazin de stofă de fabrică,** *Leichner și Fleischer,* Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească,

dela 330—440—560 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. *Leichner și Fleischer,* Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— Atragem atențiunea On. public asupra anunțului din numărul acesta al firmei bine repute și solide de giuvaericeale a lui Francisc Weinberger din loc.

Telegrame.

Sas-Sebeș. Dr. *Liviu Leményi* a căzut cu 15 voturi minoritate față de Buday Barna.

Cristian. Dr. *Nicolae Comșa* a rămas în minoritate de 65 de voturi, față de sasul Greskovici.

Cisnădie. Părintele *Florian* a căzut față de Emil Trauscheufels cu un minus de 300 de voturi.

Posta Redacției.

Dlui T. M. Saturău. Nici o răutate la mijloc. Manuscriptul nu se află, de altfel respectivul căruia ați scris, nu-și aduce aminte să-l fie primit. Știe însă, că a fost vorbă să se facă un raport. Acuzatul nu se simte vinovat.

P. Ugl. Boitor V. Am publicat deja despre coadă de topor. Mulțămim pentru bunăvoință.

Posta Administrației.

Ioan Siana, preot Sărafalva. Am primit 10 coroane ca abonament până la 1 Iunie 1906.

Alex. Nica, preot Amás. Am primit 20 cor. ca abonament până 1 Iulie 1906.

BIBLIOGRAFIE.

În tipografia diecezană au apărut 7 fascicule de «**Scrieri pentru popor**», de *Iuliu Groșorean*, învățător în Gașca. Scrierile sunt făcute anume pentru popor și cuprind învățături foarte folositoare. E de dorit ca aceste scrieri pentru cuprinsul lor să ajungă în cercuri cât mai largi.

Prețul unui fascicol e numai 20 fileri, toate 7 numerele 1 coroană 40 fil. plus 10 fil. porto.

Recomandăm cu căldură aceste scrieri ale harnicului învățător *Iuliu Groșorean*.

Economie.

Arad, 5 Mai 1906.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 4 Mai.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16:62—16:64
Secară pe Aprilie	13:60—13:62
Orz pe Aprilie	15:82—15:84
Cucuruz pe Mai	13:32—13:34
Grâu de toamnă pe 1096	13:76—16:78

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16:62—16:64
Secară pe Aprilie	13:56—13:58
Ovăs pe Aprilie	15:42—15:50
Cucuruz pe Mai	13:36—13:38
Grâu de toamnă pe 1906	16:76—16:78

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15:10—15:20
« 79—100 «	«
Secară: 100 «	12:20—12:30
Orz: 100 «	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 klgr.	14:10—14:20
« cernut 100 klgr.	13:30—13:30
Cucuruz nou 100 «	13:00—13:10
« vechiu 100 klgr.	«

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
« « mic	« 160—
« brut « mare	« 156—
« « mic	« 158—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate 400 klgr. — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118fil.

Redactor responsabil: **Sever Bocu.**
Editor proprietar: **George Nichin.**

Aduc la cunoștința onor. publică că la **1 Maiu** am deschis toate localitățile otelului

„Crucea-Albă“

fără a cruța vre-o osteneală am prefăcut cu desevărsire toate odăile otelului și le-am mobilat din nou conform dorințelor publicului nostru și am aranjat din nou **grădina de iarnă, berăria și cafeneaua.**

Solicitând bună voința on. public pentru noul meu local, asigur pe on. mei musafiri că printr'o bucătărie bună, serviciu prompt, și atentativ, și prin prețuri moderate mă voi sili să obțin mulțumirea publicului, după cum prin activitatea mea de zece ani în berăria „**Milenium**“, am socotit aceasta ca datoria mea cea dintâie.

Braun Gusztáv,

arândașul otelului la „Crucea-Albă“.

Cele mai fine și mai elegante haine pentru bărbați, copii și cel mai potrivit și cel mai ieftin izvor de cumpărare pentru ori-ce îmbrăcăminte se află la

Moskovitz Zsigmond

Arad, Edificiul teatrului

unde e asortiment bogat și cel mai bun eroi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. preoți, precum dnilor teologi și pedagogi asupra îmbrăcămintelor

„Șaguna“

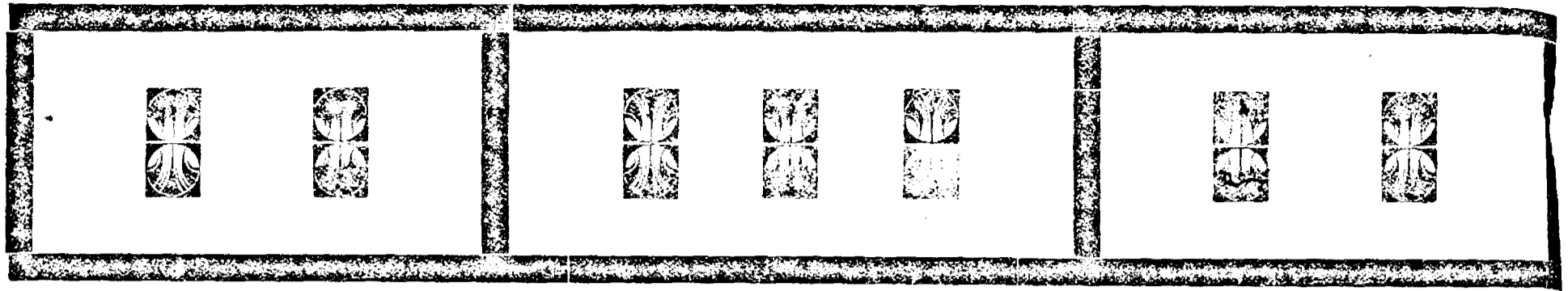
făcut de mine, ce se poate cumpăra exclusiv numai la mine, precum și redingate și veste preoțești.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine, se străformă după măsura corpului fără nici o plată.

Telefon-nr. pentru orași și comitat: 534. Intrebuițarea telefonului pentru P. T. public e gratuită.

Comande din provincie se efectuează momentan.

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

Înd scopol nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

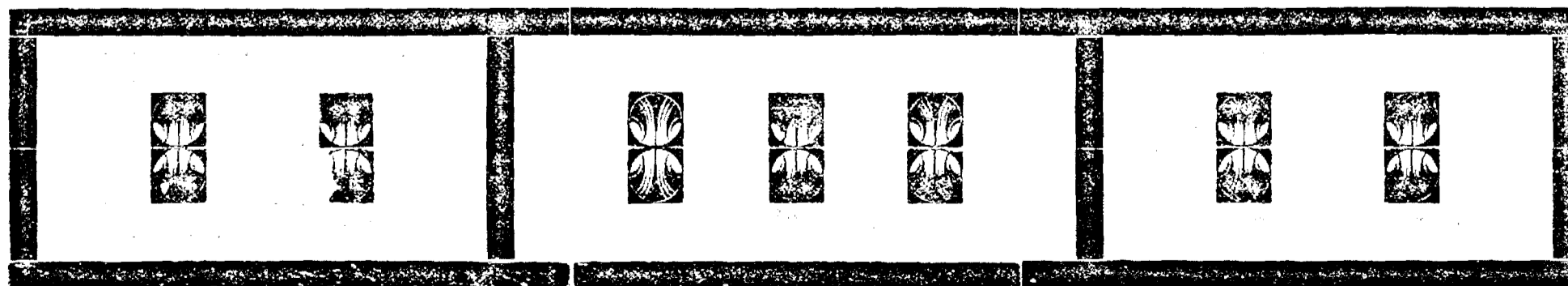
Cu planuri servim gratuit.

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

Doamnelor!

Fiește-care damă se poate convinge personal, cât de ieftine, de fine, bune, și cât de durabile sunt corsetele de ultima modă ce se pregătesc în atelierul meu. Am în deosebi corsete gata și le vânz pe prețuri în adevărate răduse. Bandage pentru susținerea, abdomenului, pregătesc după măsură. Cei din provincie, pot rece îndrumări.

Cu stimă

Pilcz Irma, Arad

Deák Ferencz-u. 30.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francisc Kwizda

furnizorul cartei o-reg. austro-ung., reg. române și princ. bulgare
farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

Prav de Korneuburg al lui Kwizda pentru nutrirea vitelor

Este un mijloc de hrană pentru cai, vite corcute și oi. În cele mai multe grajduri se folosește de 5 ani la lipsă de hămiseală, împotriva mistuirii rele, pentru îmbunătățirea laptelui și pentru urcarea cantității de lapte a vâcilor. Prețul unei cutii 1.40 cor., jumătate cutie costă 70 fil.

Veritabil e numai cel provăzut cu breveta mai sus. Prețurile ilu trate să trimit gratis și franco. us.

Depozit general: farmacia lui Iosif Török, Budapest, VI., Király-utza 12 și Andrássy-út 26. II

Sirupul de miere de teiu alui Haláp

aduce mari servicii celor tuberculoși, și ori și căruia, care tușește, care e răgușit, răcit, fără apetit și care slăbește.

De multe ori o tuse neluată în samă și ne vătămătoare e semnul tuberculozei. Nimeni să nu aștepte înrădăcinarea răului, ci să-l stărpească, deși când incolțește, iar unde să observă, să fie nimicit prin

sirupul de miere de teiu alui Haláp

care are influența sigură la dureri de piept, tuse, răceală etc. Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor. — După trimiterea banilor, înainte se capătă numai

în farmacia „Apostol”, Budapesta József-körut 64/29.

Sesoul de primăvară și de vară pe anul 1906.

STOFE VERITABILE DE BRÜN.

O garnitură de 3-10 metri pentru haine bărbătești (sacco, vestă și pantaloni) costă:
Cor. 7—, 8—, 10— calitate bună
„ 12—, 14— calitate foarte
„ 16—, 18— „ fină
„ 21— calitatea cea mai fină

din lână adevărată.

O garnitură pentru haine negre (redingotă) 20 cor — Tot din magazinul firmei recunoscute ca solide

SIEGEL-IMHOF, BRÜN

să pot cumpăra tot felul de stoffe pentru pardisio, loden pentru turiști, mătase-camgarn etc. în prețurile fabricii. — Mostre să trimit gratis și franco. — Pentru transport iau răspunderea. — Mare favor pentru particulari, ocaziune de a cumpăra cu prețul original al fabricii.

Scutit prin lege: ori ce imitațiune și reproducere oprită.

Necunoașterea legii nu e scuză.

Judele: Osânditul, d-ta ți-ai prăpădit banii până la ultimul crițar, pe lucruri de nimica, deși trebuia să știi, ca ori și care, că numai balzamal și unsoarea Zentifolie a lui Thierry singură e un mijloc sigur în toate cazurile precum dovedesc această nenumerată scrisori de mulțămită.

Părătul: Durere m'am lăsat sedus de multe ori și am folosit mai multe balsamuri falsificate și mijloace nefolositoare, ce mi-s'au recomandat, ceace în pare rflu din toată inima.

Judele: Necunoașterea legii nu e scuză. Pentru ce nu ți-ai procurat d-ta broșura cu dovezi nenumerate dela apotheca lui Thierry, ce se dă gratis.

Părătul: Durere n'am știut nici asta.

Judele: Sub condițiunea, că vei procura-o aceasta, de-a astădată ești achitat pentru neglijința de a griji de sănătatea d-tale și acelor din casă. Peste tot în viitor să te ferești de ori ce lucruri falsificate și să ții tare numai la balsamul lui Thierry, ca singur mijloc sigur. Legile sanitare doresc, ca să le ținem strict și ori ce căcare a lor se pedepsește asupra sau prin morb sau prin slăbiciune. Balsamul lui Thierry stă întru ajutorul omenimii bolnăvicioase și lecuiește ori ce boală. Și d-ta nu mai ai de suferit, decât îl ții în casă în totdeauna și-l folosești.

Balsamul lui Thierry este un mijloc fără păreche contra tusei, catarului, durerii de pept, tuberculozei, a inflamantii de gât a răgușelii a bronchitei a durerii de plămâni și de ficat contra sgarciurilor de stomac a coliciei, a perturbațiilor în rânză, și mai ales contra influenței. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duple, sau un a mare cu patent 6 cor. franco.

Unsoarea Zentifolia a lui Thierry ste un non plus ultra pentru ori ce rane vechi, inflamațiuni, boale de piept, orbanț, copturi și umflături, buboale, vătămături, beșicături și ori ce boală de piele la prunci.

Aceasta unsoare inmoie și depărtează ori ce corp străin, ce a pătruns în trup, ca feruse, glăji, țanduri, nisip etc. fără durere, împiedică inveninarea de sânge și face superfluă ori ce operațiune împreună cu durere.

Prețul la 2 doze francat 3 cor. 60 fil. Broșura cu miile scrisori de mulțămită se trimite ori și cărui gratis și franco.

Se spedează numai pe lângă plătire înainte sau rambursă. Se capătă la apotheca A. Thierry în Pregrada la Rohits-Sauerbrunn. La noi se află la I. Török și Dr. I. G. L. Egger în Budapesta, L. Vértess in Lugos.

Deschidere de magazin cu coloniale și delicatose.

Pe strada Weitzer János, în casa lui Mayer, vis-à-vis de poșta principală se pot căpăta coloniale, delicatose, cas de tot felul și admirabil unt pentru ceai. Mere fine din Ungaria de sud, torte de tulipan! Pește proaspăt ananas, țipar proaspăt, tot felul de cărnuri, cărnăței de Kassa, șuncă de Kassa, cărnăți-cnac de Győr, șunci proaspete, cărnăți de șuncă. Brânză de munte proaspătă. Mazere verde, cartofi noi, cararabe, castraveți, oțăt de vin. Tot felul de carne de animale sălbatice. Cere sprijinul binevoitor cu stimă

SZISZKA I.

AM fost bețiv

până-ce nu am folosit *medicina antialcoolică a lui FRANKL.*

Femeea mea mi-a pus-o în băntură, și cum acest medicament nu are nici miros și nici gust, — fără stirea mea am luat leacul mântuitor. Acum mi-e scirbă de ori-ce băntură spirtuoasă. Recomand ori și cui acest leac.

K. M., măcelar.

Acest leac a readus fericeia în mil și mil de familii. Nu e stricacios sănătății! Un flacon întreg e 5 coroane. Se poate comanda și cu rambursă.

FRANKL ANTAL, spiterie SZEGED, Felső-város 20.

Cine vrea să cumpere ghetete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femeii și copiii precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se câștiga în prăvălia lui

Czernóczky Mihály

călțunar pentru bărbați și femeii

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béné-tér, nr. 2.

Dacă suferi de reumă și răceală, nu căuta alt medicament și cumpără o sticlă de **Dr. Flesch** spirt de reumă

care vindecă reuma, răceala, durerea de mână, picioare, spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din bătaie, sfortări, scintiri și umflăturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Influența se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui, o o apotecar „Magyar Korona” GYÖR — Baross-ut Nr. 24.

Dr. Flesch. Emil Budapest, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif Budapest VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26.

O sticlă de 1/2 decilitre 2 cor. Ală o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familial” prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal.

Lantos József

prăvălie de manufacturi
pentru bărbați și femei

ARAD, Piața Andrassy 20.

(Palatul Fischer Eliz) Lângă magazinul de
pantofarie a lui Weinberger János.

Comenzile din provincie să execută
repede și prompt.

Un nou magazin!

Am onoare de-a aduce la cunoștința
on. public că am ieșit din magazinul frați-
lor Lengyel — unde am servit timp de 15
ani — și am deschis aici în loc pe piața
Andrassy 20

sub firma Lantos József
o prăvălie de manufacturi
pentru bărbați și femei.

Mi-am asortat magazinul având consi-
derare deosebită asupra industriei noastre,
— cu articolele cele mai bune și mai mo-
derne mai ales cu pânzături, cu chifoane
— de spălat și cu mătăsuri — de tot felul
pentru bărbați și femei, și articole de
modă, căpățeli etc.

Experiențele mele bogate câștigate în
aceasta bransă mă îndreptătesc de-a nădăj-
dii că voi putea satisface dorințele cele
mai delicate ale publicului în măsura cea
mai largă.

Principul meu suprem este serviciul
conștient și prețurile cele mai solide.

Mă recomand bunevoinei a onratului
public,

cu dinstinsă stimă :

(Lichtenstein) Lantos József.

Agentura principală în Ungaria de sud a
»Societății pe acți pentru luminarea
cu Acetylen din Budapesta« o au:

Kriser Testvérek

Józsefváros — TIMIȘOARA — Józsefváros.

Telefon 765.

Aceștia au

Stabiliment pentru luminatul central
la orașe și sate.

Magazin stabil de calcium-carbid.

Primește facerea de INSTALĂRI DE APA-
DUCTE și CABINE DE SCĂLDAT. CA-
NALISAȚII și LUCRĂRI DE BETON DE
FIER, precum și ori ce însărcinări în
bransa aceasta, ce să îndeplinesc punctual
și solid.

Magazin stabil de articoli trebuincioși
pentru instalări de luminat cu Acetylen,
gazuri incandescente, candelabre pen-
tru luminatul cu electricitate și gaz
aurian, sticle etc.

Să vind MAȘINI DE SEGERAT, DE LEGAT SNOPII,

● de sămănat cucuruz, sistem Cormic. ●

Mașini de treerat nouă și usate.

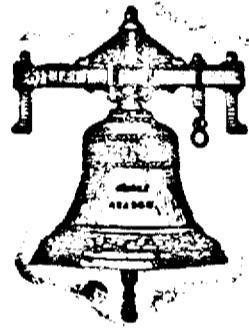
Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare
medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe
lângă cele mai favorabile condiții de platire
— recomandă clopotele sale cu patentă ces.
și reg. invenție proprie, cari au avantajul
că față cu ori ce alte clopote, la turnarea
unul și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc
— se face o economie de 20—30% la
greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer,
ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin-
ca căror întrebuițare clopotele se pot scuti de crepat și
chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se
clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană
de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor
vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-
solviere neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se
trimit gratis

7 21—25

În atențiunea onoratului public!

Din cauza **mutării** prăvăliei mele

din 1 Mai 1906

◆ în palatul Eliza Fischer, ◆ lângă croitorul englezesc Sugár József

vând cu preț foarte redus, cu cel mai mic preț acceptabil

toate obiectele aflătoare în magazinul meu, ca crilante, pietrii scumpe,
oroloage de bărbați și de dame de aur și de argint, de Geneva veritabile
de prima calitate, garniturile de masă etc.

Poftiți și vă convingeți!

Cu deosebita stimă:

Weinberger Ferencz.

Simboale din „TULIPAN“ de
argint în formă artistică.

Pravalia de delicatose, băcănie, vin, ceai, șampanie, rum, ape minerale și sălbătăciuni - a lui

Dür Guszta

ARAD — vis-à-vis cu Casa orașului.
N-ru de telefon 118

Îți recomandă cele mai proaspete delicatose cu prețurile cele mai ieftine și serviciul cel mai curat.

Curmale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe candirate.
Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceai.
Pești marinați și în paiț. HERINGI proaspete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgonzola, Strachino, Imperial și multe alte.

CARNARI
CONSERVE — LEGUME
Rumurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert „GENTRY-CLUB”
Casină, Törley și a renumitelor șampanii franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Java-aur și Mocea.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO care la gust și aromă e fără pereche, în pachete originale de câte 1/2 kgr. 2 cor. și 20 fil.

Asortiment colosal de bogat în tot felul de

zaharicale diferite

aranjate

în cutii de lux, și — măsurate.

Anunț.

Remediul cel mai bun în contra răceleii, tuseii și a guturaiului este **Ceaiul pentru piept** de Száskabánya! — Sa poate afla la farmacistul: **Dr. Béla Odor**, din Száskabánya (com. Krassó-Szőreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fil.

Primul institut sudungar de auritură artistică alui **E. I. SPANG**, auritor bisericesc, (casa proprie) Str. Gărei No. 10. **TIMIȘOARA** (fabric)

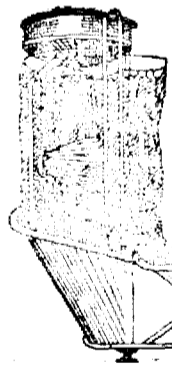
Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur București, și cu altele medaliu de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni, amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri, plafonturi, decorații de părete, etc.

Hannauer Mihály

Tinicher de edificii și obiecte de lux. — în Arad, pe strada Deák Ferencz No. 24. (lingă biserica reformată)

Se recomandă cu executarea a tot felul de articole în bransa aceasta, pe cari le efectuează în modul cel mai prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preliminări de spese.

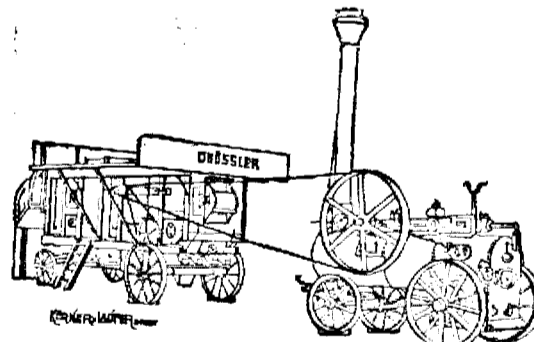
Primește acoperiri de turnuri de biserici, acoperiri de case, etc., și tot felul de confecțiuni și reparațiuni de tinichea.

Se caută un învățacel.

Carol Drössler

Fabrică Ces. Reg. de mașine agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59.

Transportă automobile, locomotive cu vapor, grape de vapor, imblăcee cu vapor, imblăcee de mână (jărgányos) și motoare de ulei crud. Montează mori și tot felul de mașini agricole și economice.

Mărfuri solide. : : : : Condiții favorabile.

Cataloage de prețuri și de cheltueli, să trimitte gratis

: : : : : Se caută agenți!

Cămeși pentru bărbați, gulere, manșete și cravate.

Radó Sándor, Arad, Forray-u., casa Lukács (colț).

Înștiințez pe p. t. publicul de dame, că am preluat magazinul de corsete al firmei **FRĂȚII BRASSAY** și până ține le vînd cu preț reduse.

Foarte mare asortiment de flanele și barchete ce se pot spăla.

Tot felul de ornamenticale și căptușeli.

Bine-voitorul sprijin al onor. public, îl cere cu deosebită stimă:

Au sosit toate noutățile de toamnă și iarnă cele mai elegante și de lipsă țesături, precum și negre — asortiment mare.

Serviciul prompt și conștientios.

Rado Sándor.

Pînză, șifon, canvas și rufe de pat.

Ciorapi, mănuși și batiste

Mătase, cîrpe de Berlin și șaluri

Mare atelier de reparație

IN ATENȚIUNEA BICICLIȘTILOR!

B I C I C L E T E

pe lângă foarte avantajoase depurizări în rate

Fabricațiuni renumite „Puch“, „Meteor“ și „Monarch“.

Magazinul de biciclete,
mașini de cusut sonerie,
institut de telefoane și
parafulgere a lui * * ***Koch Dániel**Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.
Magazin de lămpi și tot
felul de trebuincioase la
biciclete. * * * * *

Numărul telefonului 440

Braun Gusztáv

STRUNGAR

Arad, strada Petőfi nr. 11.

Să sprijinim industria din loc!

Ioan Spanlang

Lăcătușier

ARAD, Flórián-u. nr. 6e (casă proprie)

Primește în lucrătoria sa ori-ce lucru ce
stă în atingere cu această branșă, ca:ferării pentru clădiri, mașini de fierț,
porți, balcoane, coridoare, trepte, grilaje,
verende, scuturi, tablete în orice formă,
Sobe Meidinger, fântâni săritoare, și orice
soluri de renovări.Indeplinesc ori-ce comandă atât în loc cât
și în provincie în modul cel mai cinstit — iar
pentru tucrul făcut de mine primesc chezașia.

Cerind sprijinul onoratului public, rămân

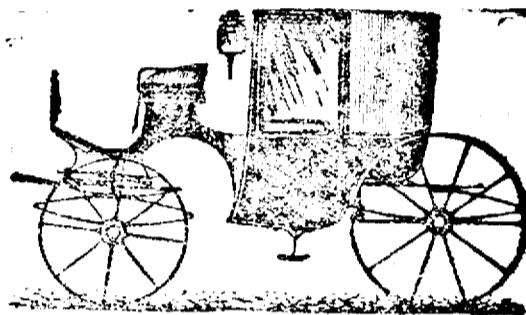
cu stimă:

Ioan Spanlang,
lăcătușier.

Planuri pregătesc gratuit.

Orice lucru, se îndeplinește sub îngrijirea mea proprie.

Lucru admirabil. — Prețuri ieftine. — Serviciu prompt.

Kovács és Thomay

fauri

Arad, Kossuth-utca 2. sz.

Avem onoare a recomanda în prețiosul p. t. DV. sprijin,
prăvălia noastră de renume pentru construirea de trăsuri.După experiențele câștigate în 7 ani de-a rândul în fa-
brica de echipage imp. reg. de curte a FRAȚILOR KLBER
suntem în plăcuta pozițiune de a corespunde până chiar și
celor mai extreme pretențiuni.Fabricăm echipage nouă conform comandel — și primim
reparații pentru prețuri ieftine și culante.**Trăsuri gata în deposit.**

Preț-curent gratis și franco.

Cu deosebită stimă

Kovács és Thomay
fauri.**Nouă mină de marmoră.**Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului
public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmorăunde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei
de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scăzi
și scaune pentru măcelărie, întărirea pereților prin mar-
moră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună
calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.Cu stimă: **Binda Angelo.**

Lozuri pe rate

Imprumuturi pe lozuri

Cumpăr și vînd oferte

Comisioane de bursă

pentru toate bursele

Efectuește orice afaceri de bancă în mod
avantajos

Banca Frații Havas

membrii la bursă

Budapesta, Lipót-körút 17.

— Dăm informații gratuite și franco asupra bursei. —

Scontarea cambiilor

Imprumuturi ipotecare

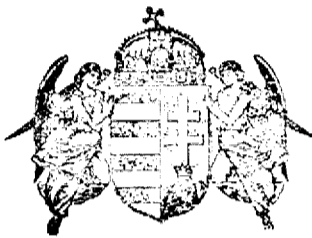
Operațiuni de împrumuturi

Garanții

Afaceri de bursă.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**

Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote -- alui

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

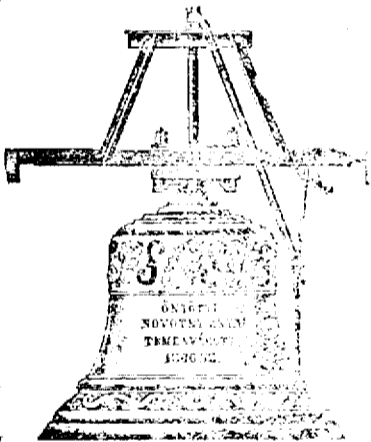
Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la
turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clo-
pote întregi, armonioase, pe ga-
ranție de mai mulți ani provă-
zute cu ajustări de fer bătut,
construite spre a le întoarce cu
ușurință în orice parte îndată ce
clopotele sunt bătute de o lăture
fiind astfel mântuite de crepare.
Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate
în mai multe rinduri, cari sunt
provăzute în partea superioară —
ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut
și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu,
astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton
cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stă-
tător, — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
ca și spre turnarea de toate de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis.

POLONYI István

lăcătuș pentru edificii și mașini

Arad, — strada *Aulich Lajos* — nr. 22.

Se recomandă a efectua ori-ce lucrare, veche sau nouă, ce
aparține branșei sale, precum :

înfierări de pereți, pregătiri de case, gri-
lage la morminte, fântâni, cuptoare, etc.

Mai departe, primește *reparări de cumpene,
biciclete, apaducte, ect.*, pe lingă prețurile cele
mai moderate și cel mai prompt serviciu.

E și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma briliantină
pentru două persoane, pîn'acum **4 fl.**, acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreg comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ARMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vînat!

Am onoare a aduce la cunoștința marelui public și
prea stimaților mei oaspeți, că

hotelul și beraria

„Spieluhr“

din Timișoara, care se bucură de un bun renume,
o conduc pre mai departe eu singur.

Mă voi nisui se câștig buna voința marelui public,
și a întări tot mai tare renumele hotelului meu prin
un serviciu prompt, prin o cină bună și beuturi esce-
lente. Cerând binevoitorul sprigin,

sunt cu stimă:

Müller Károly la „Spieluhr“ Timișoara.

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărietură, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.
Se poate căpăta la **Kassuth Pál, Szűz Mária.** gyógyszerterá, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac!
Depărtează frigurile stomacale, colicele,
lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV teo întăritoare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea „CENTAURIA“. Eu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.

Farmacia „la Sta Troiță“

NĂGELE ANTAL

TIMIȘOARA, Gyárváros, Főutca nr. 44.

Crema „Helén“

 pentru față și mâni.

Înlătură pistruiile, petele de ficat și tot felul de necurățenii de piele.
Se folosește seara înainte de culcare.

1 borcan mare — — 1 coroană
1 borcan (de probă) — 60 fileri
1 săpun — — 80 fileri
1 cutie pudră „Helén“ — 1 cor.
1 sticlă apă de sărat — 1 cor.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄, și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez speșele de întabulare, convertez datorile de interese mari.

— Resolvare grabnică, servicia prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Reprezentanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

215

ARAD, Boros-Béni-tér 22 sz. etagiul I.

(Pișta cerealelor.)

Biroul filialei: B. Ciaba, Calea Berényi.

Primesc pe lângă onorariu acuzitorii de afaceri abili și demni de încredere.

Bogut asortiment de lampi de casa și candelabre.

Prăvălie: **Andrássy-tér**

Palatul minorităților. No. telefon 333.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF

ARAD

Atelier: **Bathányi-u.**

Casa proprie. — No. telefonului 321.

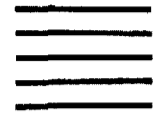
Distins cu premiul I la 6 expoziții

— Lumina nouă! — Noutate! — Lumina nouă! —

Pe teren gazopiric cel mai bun succes l-a avut până acum **lampa mercediană** la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20" și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampa de masă; prin ceea ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privațiilor. Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efectuesc orice comandă. Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile feul ca din magazin și admirabilele rite: bandage și diferite preparat, sale

Crema de lacrimioare: preparat superb, delatură pistru, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.
Săpun de cremă de lacrimioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.
Pudra de lacrimioare: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feții o culoare foarte plăcută fără ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutură frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților.
 Alife „Coroană“ pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun „Coroană“, buc. 80 fil. Spirt pentru păr, sticla 2 cor. Alife contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și praful de dinți „Papp“ 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.
 Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela **András-sy-tér și Petőfi-u. Arad.**

URMAȘII LUI KUBÁT

Văduva Kubát Antalné
ARAD

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorităților)
Atelierul: Strada Angyal Nr. 28.

Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități.
Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare
apoi

fac plăci de beton, canaluri de beton, fundamente pentru uscarea pereților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

Sirupul carpatian
pentru pept
al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudării de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbat și copil, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spiteria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

Pentru vinderea în comisiune

Marelui magazin de asortimente de sticlă

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, decorații pentru odă și mese, acomodată pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vind pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe

Szabadság-tér 21.

Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie.

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china al farmacistului
Rozsnyay
Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului

are cea mai bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătasoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 fileri.

Toate aceste medicamente se capătă
în stare veritabilă, la spîțaria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.

Szabadság-tér.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, țin garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorința efptuesc în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluziz cu automa® —

Nouă compactorie de lux!

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public eă, am deschis în Arad (palatul Minorităților) o admirabilă

compactorie de lux și cărți comerciale

unde se pregătesc tot felul de legături fine și durabile, paspartouri, carnete familiare, colecții de chipuri, cassette, etc în piele, plus sau mătasă, în ori-ce formă și pe lângă prețuri convenabile.

În lucrurile tehnice mă pricep foarte bine, și mă angajez să pregătesc schițarea de planuri punctual și în mod practic

Cu deosebită stimă: **Mayerhoffer Adolf, Compactor.** în Arad bită stimă: (Palatul Minorităților).

Se primesc îndată o fată și un băiat la învățătură.

5 Cor. și . mai ..mult.. pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-utca 3—365.

PRAG, Petersplatz 7,—365.

In atențiunea Onoratelor Dame!

Cu toată stima aduc la cunoștința tuturor damelor din loc și provincie, că în Arad, piața Libertății No. 11 (lângă Porter Vilmos) **am deschis** după modelul atelierelor parisiene,

o confecțiune de haine femești

de care până acum în Arad încă n'a fost.

Primește spre efectuare ori-ce lucru ce se ține de această branșă, precum haine de casă, de stradă, ocazionale, de sărbătoare, și altele de lipsă pentru dame și copii dela forma cea mai simplă până la cea mai scumpă, în croitura cea mai elegantă, pe lângă prețurile cele mai moderate și pe lângă serviciul cel mai prompt.

Haine de dolia se pregătesc în 12 ore.

Cerând sprijinul onoratului public — rămân cu deosebită stimă:

HUPPERT HENRIK

Confecție de haine englezești — Arad, Szabadság-tér 21 (casa Lengyel).

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect. de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măturii de perii și tot felul de articole de perii de casă și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de flori și de voiaj, în mari assortimente, etc.

Hegedüs Gyula

Prăvălie de perii, parfumerie,
articole de toalete și frizerie,

ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze, pudre, creme pentru față, articole de curățatul unghiilor (Garniturii manicule), ape de dinți, prafuri de dinți, săpunuri de spălat, ace de părpieptene veritabile de broaște țestoase și de os de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și geamantane mici de mână, fine, pentru dame. Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Mare assortiment (magazin) de tot felul de articole de frizat.

Covoare de cocus, ștergătoare de picioare de cocus și covoare de baie.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul de articole de gumi, apoi baudage, etc. etc.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherczeg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Fără de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucrări de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scinte la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastice, de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurinței de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — — cu prețuri din cele mai moderate.

Din cauza strămutterii prăveliei prețuri foarte scăzute!

Prăvelia noastră, ce de 24 ani a susținut în edificiul ARENA, din cauza continuei ridicări a chiriei o strămutăm

pe strada József főherczeg nr. 11

(vis-à-vis de noua biserică evanghelică). Toți articolii din magazinul nostru îi vindem pe lângă prețuri de tot scăzute, ca astfel să ne steie în puțină ca noua prăvelie se o sortăm cu articoli noi. Recomandăm aceasta ocaziune foarte avantajoasă în atenția binevoitoare a marelui public.

Kilényi C. și soțul

„La plumbul vânător” — Andrassy-tér nr. 20.

Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestor examinări poți cu singuranță afla și cauza pe care ajungi să vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedea ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și desore boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marea de răspuns. După încheierea curei, ai la se scrisorile se ard reze espresă se retrimit.

Un astfel de leucitor și crățător e Institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de besică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculsele femeiești. Pentru femei e saie de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palócz dela 1 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist
Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 272

AVIS

In Arad cea mai veche impletitorie
de coșeri și scaune de nueli
in strada Kossuth nr. 64.

La magazinul meu se găesc coșeri de
lătorie pe piață și de haine în ori-ce mărime.

Impletire de scaune nuele în prețul cel
mai ieftine se pot repera și primesc spre re-
perare ori-ce lucru ce cade în branșă mea.

Cu stimă deosebită:

REDERMACHER JÓZSEF
Impletitorie
strada Kossuth nr. 64.

Török e făcătorul norocului!

E neîntrecut norocul ce favorizează banca noastră. In scurtă vreme am plătit peste 25 milioane coroane câștiguri on. noștri clienți; într'aceste două dintre cele mai mari și anume de două ori și anume: de douăori **600.000** coroane.

și câștigul mare de **400.000** coroane.

mai departe 5 ori à **100.000**, 3 ori à **90.000**, 2 ori à **80.000**, 3 ori à **70.000**, de 3 à **60.000**, mai mult de **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000**, **10.000**, **5.000**, **3000**, **1000**, **500**, Cor. și alte mai mari câștiguri.

Recomandăm prin urmare on. public, că la loteria de clasă ce va începe de curând, să participe cumpărând los din casă de bancă cu cele mai multe șanșe de noroc.

La loteria de clasă ungară a 18-a ce va începe acum, vor cădea

62,500 câștiguri pe 125,000 lozuri și de tot se va trage la sorți câștiguri în sumă de **16 milioane 457,000 coroane.**

**Comandă numărul ce
corăspunde numelui!**

Bani mulți ne stă da vraja vieții. Poate va surprinde bărbatul femeia ori femeia bărbatul cumpărând un loz pe numele său. Întâmplarea joacă mare rol în viața omenească și ușor poate că tocmai prin o întâmplare norocoasă, să nimeresti numărul D-tale, care va ieși din urna norocului.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán megiepi a férj a feleséget vagy az asszony az urat a neve mellett álló sorsjegy megvetele által egy fönyeremenyen. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencseszám véletlen folytán a neve mellett számat éltalálta, melyre egy nagy nyereségy jut.

Adam, Adél	4040	Dersó, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	23441
Adolár, Agnes	6814	Edo, Eszter	8488	Jakab, Jozsa	20284	Ödön, Margit	20989
Adoll, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judit	20983	Pál, Neszti	24286
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jeno, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22082	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatolia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagio	32716
Alfred, Apollonia	24245	Ernő, Genovéva	24363	Károly, Katalin	29334	Robert, Patrenia	35640
Akos, Aranka	24255	Ferenc, Gertrud	29688	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Beria	28881	Frigyes, Gabriella	34938	Kristof, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Filóp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rózsika	38238
Anna, Borbala	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	88891
Arpad, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamas, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermina	51398	Lorinc, Lenke	84788	Tibor, Szereza	86049
Auréli, Brigitta	41988	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Thamér, Therese	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	96370	Tivadar, Teréz	125938
Balázs, Corzella	84773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyas, Ludmilla	123502	Vandél, Valéria	123598
Barnabas, Corotya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Luiza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecilia	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignac, Irén	123548	Miksa, Melvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Nér, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Baniel, Ernesztin	123518	Imre, Izabella	123511	Nándor, Maria	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
David, Eva	123517	István, Janka	3512	Orban, Martia	8226		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Jozanna	8692	Oszkár, Matild	12314		

cel mai mare câștig eventual **1,000.000** coroane;

un beneficiu **600,000**, 1 câștig **400,000**, 1 à **200,000**, 2 à **100,000**, 2 à **90,000**, 2 à **80,000**, 2 à **70,000**, 2 à **60,000**, 1 à **50,000**, 3 à **40,000**, 3 à **30,000**, 6 à **25,000**, 9 à **20,000**, 13 à **15,000**, 44 à **10,000** și mai multe alte câștiguri.

Prețurile conform planului a lozurilor la clasa I.

1/8 loz original fl. — 75 adică 1 cor. 50 fil. 1/4 loz original fl. 150 adică 3 cor.
1/2 » » » 3 — » 6 — » 1/1 » » » 6 — » 12 »

Schimbul trimiterii sumei. Plan oficial gratuit. Comande rugăm imediat, dar mai târziu

până la **6 Maiu a. crt.**

a ne trimite, dupăce numerii de noroc de mai sus trec iute.

Török A. és Tsa,

Adresa telegrafică
Törökék, Budapest.

casă de bancă, Budapest.

Adresa telegrafică
Törökék, Budapest.

Cea mai mare vânzare de lozuri de clasă.

Filialele noastre:

Központ: Teréz-körut 46/a.

I. filială Váci-körut 4/a.

II. filială Muzeum-körut 11/a.

Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public din loc și jur precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

orăvălia de ghețe a lui GORZÓ și soții

care există de 16 ani și în care și eu am fost părtaş. De azi înainte eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANFAL

Arad, Salacz-utcza 2 sz.

Lucru distins și durabil.

Serviciu prompt și punctual.

Liferantul armatei comune ces. și regiști.

S'a deschis

sub nrul 1. din strada Salacz

(vis-a-vis de Hotel Central)

prăvălia de cufere, de lucruri de lux de piele, de șeli și de pielarie a lui

BÉRCZI PÁL.

Deposit mare de lucruri de lux de piele de calitate cea mai bună și anume: CUFERE, PORTOFOLIU DE CĂLĂTORIT, NECESARE, toalete, ridicule; ghibzdane pentru bani, de buzunar, de tutun, de rugări, pentru acte, cheamari, vânători și altele; tot felul de buzunare și multe de călătorit. Asortiment bogat de șeli, părți de șea, articoli de călătorit, sport și pentru dresură.

Adjustări întregi de șeli pentru călătorești și oficeri două prescripții.

Unelte de călătorie și de cai de inbacnat în abundență, asemenea am biciuri, toporiște, ticiuri împletite de piele, biciuri pentru patru cai, tot felul de sudătorii de lux și de ham, veliute pentru cai, rețele contra muștilor, zăbrele și altele. Unelte pentru grajd și pentru îngrijirea cailor, anume: perii de cai, manuși de cai, piele de cerb, bureți pentru spălatul trăsurilor și alte unelte din copită, piele galbană și din gumi.

Când mă recomand bunei voinți a marelui public, nu întârziu a spune, că toate lucrurile, toate reparările se fac sub conducerea mea.

Mai departe pe baza întreprinderilor mele mai mari am astfel de ca se pot vinde cu preț cât de ieftin.

Comande din provincie se efectuează la moment. Cele ne plăcute vor fi schimbate.

Cu profundă stimă

Bérczi Pál,
Strada Salacz nr. 1.

Toate lucrurile ce ca în aceasta bransă se efectuează iute și prompt.

Mare asortiment!

Prețuri ieftine!

Mare asortiment

AVIZ!

In școala mea de croitorie și desen începând cu luna Mai s'a deschis un curs nou.

Inscrieri se pot face în fiecare zi și se primesc exclusiv numai fete inteligente, cari vor coase pentru ele și aparținătorii lor rochii, paltoane, etc., după moda cea mai perfectă franceză și engleză.

Informații mai detaliate se pot primi dela proprietara școlii

NÉMETH JÁNOSNÉ

Strada WEITZER (nainte Templom) nr. 12.

Berger Gyula

— farmacia
„la Sta Eli-
sabeta” —
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermaceutic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pisstruilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fleri.

Pudră »Sf. Elisabeta« (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta« recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește sticlearea dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta« Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta« Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap. câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta« Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedică radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unul mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta« contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — O cutie 30 fleri.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătuire a pielii, ori bățături. O sticlă o de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — O sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Fabrică de mobile de fier și de aramă în Arad.

Am onoare de-a anunța pe domni proprietari de vile și de grădini acuma la începutul sezonului de primăvară că am un bogat asortiment de

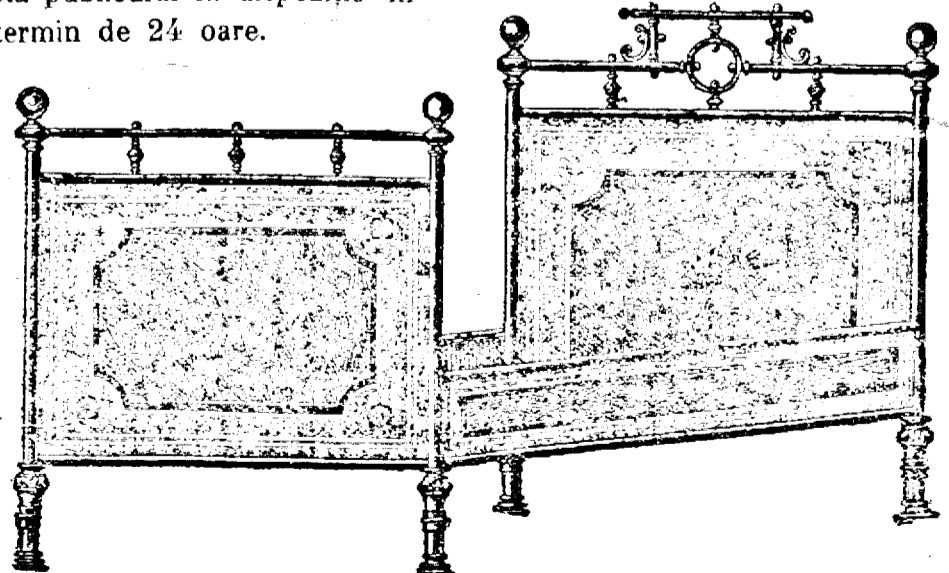
chioșcari de grădini, scune, bănci și umbrare

în execuție excelentă și plină de gust, cari în ani de zile și să efectuează în orice mărime și formă.

Instalări complete de cafenele și oteluri fabricatul propriu.

Mobile de fier și aramă și somiere pentru particulari în execuție admirabilă.

Trimit devizuri după dorința în scris sau șeful fabricii mele va sta publicului la dispoziție în termen de 24 oare.

Comande primește:

Fleischer Testvérek

FABRICA: Aulich Lajos-u. 14.

DEPOSITUL: Lázár Vilmos-u. (Palatul Földes.)

In atențiunea proprietarilor de vie!

FABRICA DE MAȘINI

a lui

HENDL ÖDÖN

ARAD, Strada Kossuth No. 47.

Pentru sezonul apropiat al stropirii viței cu apă de piatră vânăta

prin stropitoarea mea automat

se poate face mare economie de materie și timp. Stropitoarele acestea prin construcția lor simplă se pot ușor manipula și nu se strică, sunt pregătite din cea mai bună aramă, și s'au dovedit de cele mai bune. Asemenea recomandă

pe seama economiilor mai mari

stropitoare

pentru struguri, efecte și cartofi.

DISTINS CU MAI MULTE DIPLOME ȘI MEDAILII DE AUR ȘI ARGINT

3 ani garanță. Catalog ilustrat gratuit.

Tot acolo este de vânzare

un locomobil Clayton-Schuttleworth cu putere de 8 cai.

Fiecare cumpere apă minerală numai „Répáti“ și să bea cel ce vrea se ajungă viață lungă și și d'acea pentru că face de prisos multe ape minerale austriace și străine.

„Répáti“

svorește din pământ răcoșe, într'o curățenie ideală ipsisă de baccile și conținând cu îmbelșugare fer.

Répáti, apă acră și univorsală este de un efect înviorător și vindecător se folosește cu nimer rezultat mai ales împotriva tusei răgușelii, stomacului, răsunchilor, freatului și a boalelor de intestire precum și la boalele urinei, apoi contra reumatismului, anemiei și împotriva boalelor de pept și organelor de respirație și mistuire.

Cu Répáti, este o apă foarte plăcută și de un efect toate că Répáti, vindecător admirabil este foarte ieftin, drep-aceea fiecare care și prețuește sănătatea, ca beutură de toate zilele, goală cu vin ori cu lapte să o folosească.

Répáti, se poate căpăta în ori care prăvălie de coloniale și se expediază și la casa particulare.

Magazin exclusiv pentru Arad și ținut la

BOROS LAJOS

magazin și locuință: ÁRPÁD-TÉR No. 5.

La cumpărătorii din ținutul Aradului, la o comandă cel puțin de o ladă (50 de sticle) expediția la gara din Arad se face gratuit.

DIN SĂCUMIE.

APĂ MINERALĂ DIN PATRIE.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pregătește din fier bine bătut: grilage la fluviu, — — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scăzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că în Arad, Atzél Péter-u. No. 2. (la intrarea dela Zrinyi)

un biuro de imobile și zăloage (amanete)

din încrederea unui institut de banî de primul rang în Europa, care a încredințat pe Dr. Heppes Béla cu reprezentarea juridică.

Ofer la toate băncile din provincie, din Budapesta sau străinătate pe lingă prețuri ieftine pentru imobile de pământ și case de închiriat pe amortizație sau împrumuturi de amanetare până la 65% a valorii imobilelor.

Ofer împrumut de oficiu în cel mai culante mod pe timp de 5—15 ani pentru oficeri în armată, la oficanți de stat, comitat, oraș, tren, persoane private pensionate și la astfel de pensionați cari au o pensiuie mai mare de 1100 coroane.

La aranjarea afacerilor de împrumut cel ce cere împrumutul n'are nici un fel de spese de preliminar.

Primește încredințări de a cumpăra și vinde averi imobile, ca și de închirieri.

Primește încredințări de parcelarea bunurilor, de vindere după parcelare sau de închiriere după metoda acesta.

Primește în urma legăturilor mele cu „Institutul de credit din Budapesta“ și „Societatea de credit din Viena“ înviori pe lingă cele mai culante condiții.

Cu stimă

Robitsek Kálmán

Institut de amanetare a imobilelor și zalogirilor.

Deschidere de atelier pentru lăcătușerie. **Avis!**

Atelier de lăcătușerie artistică și de construcție

cu onoare aduc la cunoștința onor. p. t. publicului că am deschis — pe Făczán-uteza nr. 6 — în ARAD, aranjat modern, pentru a efectua orice în bransa aceasta.

Execut: cămine, inceniatori, ferestre și uși de fier, țitini, prese de vin, șurube pentru poduri, trepte de fier, balcoane, rude de steaguri, mobile de fier, bănci pentru grădini, parafulgeri, tot felul de ferestri, ca: grădele de morminte și cruce, instalare de fntini cu pompe, cașilor koss, casse su prețuri foarte convenabile — în schimb al unor

Asigurând pe onor. public de serviciul ne foarte simplă: zător, mă rog pentru binevoitoru sprijin. culte și lipsa de ziare.

Cu deosebită stimă. etatea preocupărilor ei con- **PANKER F.** ită de interesul culturii româ- Mare asortiment de grădele pentru morminte în mărșigură poate alimenta sentimentul românesc, închinându-se adesea

Telefon pentru oraș și comitat
387.**BRAUN N. A.**Telefon pentru oraș și comitat
387.

deposit de vopseli

Boros Béni-tér nr. 9 : A R A D : Farray-utcza nr. 7. Cel mai bun isvor de
cumpărare tot felul **vopsele, • lacc, • oleiuri, • Carbolinenm.**

Comandele din provincie cu reîntoarcerea postei vor fi arangiate.

Cumpărătorii cunoscuți vor primi mare favoruri. Singurul pregătitor în Arad de vopseli pentru sobe.
Se poate căpăta numai la pregătitor.Cere binevoitorul sprijin: **BRAUN N. A.****RESTAURANTUL
TÓTH ENDRE**Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-
blicului asupra fostului restaurant**KASS**acum preluat de mine și remaniat după cele
mai moderne cerințe.Cele mai fine și mai bune băuturi, precum
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară musica cea mai
bună dillectează pe oaspeții mei. 000Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu
prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.**Anunț!**Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice
sub firma înregistrată la tribunalul comercial**VULCU J. MAXIM**Dispunnd de mijloace îndestulitoare și sprijinit pe experien-
țele mele extinse făcute îno o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—oIn special fabric. diverse mașini de sămănat, secerat, sfără-
mătoare de encurus, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi,
pinguri (Seitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigări miel și mari, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele
mașinărilor sus numite.Procur. mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolou, spirit sau gaz,
garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de re-
paratură de mașini,cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o**TIPOGRAFIA**
„GEORGE NICHIN“Deák Ferencz-u. = ARAD
număru 20. :::Execuție
promptă.Informații n
școalei**NÉME**
Strada WEIPrețuri
moderate.